

Türkmenistanyň Prezidenti Serdar BERDIMUHAMEDOW:

– Ýagşy arzuw-niýetler, belent maksatlar bilen garşy alýan täze ýylymyz il-ýurt bähbitli rowaçlyklaryň ýyly bolar.

Biznes reklama

01.01.2024 Duşenbe. №01 (1308). Hepdelik gazet. Möçberi 16 sahypa. 1998-nji ýylyň 17-nji aprelinden bäri çykýar. Esaslandyryjysy – Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşklar ministrligi Web: www.br.com.tm

TÜRKMENISTANYŇ PREZIDENTI SERDAR BERDIMUHAMEDOWYŇ TÜRKMEN HALKYNA TÄZE ÝYL GUTLAGY

Eziz watandaşlar!

Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýyly bolan 2023-nji ýyl tamamlanyp barýar. Ýene az salymdan biz täze — 2024-nji ýyly garşylarys.

2024-nji ýyl — Gündogar müçenamasy boýunça luw ýyly. Geçip barýan ýylda Garaşsyz, hemişelik Bitarap döwletimiziň täze taryhynda giň gerimli özgertmeler amala aşyryldy. Gahryman Arkadagymyzyň başlangyjy bilen gurlan, ýurdumyzyň taryhynda ilkinji «akylly» şäher — Arkadag şäheri dabaraly ýagdaýda açyldy. Bu şäher halkara sylaglaryň 20-den gowragyna mynasyp boldy.

Garaşsyz ýurdumyzyň ähli ýerlerinde döw-

rebap ýaşayş jaýlaryny, mекdepleri, çagalar baglaryny, saglygy goraýş, sport desgalaryny bina etdik. Medeniýet we sungat edaralaryny, seýilgähleri, önümçilik binalaryny, başga-da köp sanly desgalary ulanmaga berdik. Ýangyç-energetika toplumyna degişli iri taslamalary durmuşa geçirdik. Bagtyýar maşgalalaryň münlerçesi ähli amatlyklary bolan ýaşayş jaýlaryna göçüp, toý tutdular. Bularyň hemmesi ata Watanymyzyň ykdysady taýdan kuwwatly döwletdini aýdyň görkezýän tutumly işlerdir.

Garaşsyz ýurdumyzyň durmuşynda uly, taryhy işler rowaçlandy. 2023-nji ýylyň başynda Türkmenistanyň Halk Maslahaty döredildi.

26-njy martda bolsa Mejlisiň deputatlarynyň, welaýat, etrap, şäher halk maslahatlarynyň, Geňeş agzalarynyň saýlawlary üstünlikli geçirildi.

Oba hojalyk pudagynda-da düýpli özgertmeler amala aşyrylýar. Edermen daýhanlarymyz bugdaýyň hem pagtanyň, şeýle-de beýleki oba hojalyk ekinleriniň bol hasylyny ýygnaý, Watan harmanyny beýgeldýärler. Geljekde hem daýhanlarymyz ykdysady taýdan höweslendirmek maksady bilen, bereketli topragymyza öndürilýän pagtanyň we bugdaýyň döwlet satyn alyş nyrlaryny ýokarlandyrmak meselesine serederis. Pudagyň maddy-enjamlaýyn binýadyny has-da berkideris.

Ýurdumyzyň nebitgaz, ulag-aragatnaşyk we söwda-telekeçilik pudaklarynda hem köp işler amala aşyrylýar. Bu pudaklar berkarar döwletimiziň gazanýan ösüşlerine mynasyp goşant goşýarlar.

Hormatly watandaşlar!

Garaşsyz ýurdumyzyda berk binýatly milli saglygy goraýş ulgamy döredildi. Ynsan saglygyny goramak, adamlaryň ömür dowamlylygyny uzaltmak geljekde-de döwletimiziň üns merkezinde bolar. Raýatlarymyzyň saglygyny goramak, halkymyzyň abadançylygyny üpjün etmek biziň iň uly maksadymyzdyr.

Ylym-bilim bagtyýar geljeginiziň mizemez binýatlarynyň biridir. Şoňa görä-de, bu ulgamy döwrebaplaşdyrmaga, beden taýdan sagdyn, zehinli ýaş nesilleri terbiýeläp ýetişdirmäge uly ähmiýet berýäris. Ýaşlary sport bilen meşgullanmaga giňden çekmek, ýurdumyzyň halkara sport abraýyny has-da belende götermek ugurunda uly işleri alyp barýarys. Türkmenistan 2023 — 2027-nji ýyllar üçin ÝUNESKO-nyň Bedenterbiýe we sport boýunça hökümetara komitetiniň agzalygyna saýlandy. Biz geljekde hem halkara sport düzümleri bilen ýakyn hyzmatdaşlyk ederis, sportuň dürli görnüşlerini ösdüreris.

Bu ýylda Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasy ÝUNESKO-nyň Bütindünýä Ýaşlar jemgyýetiniň resmi agzalygyna kabul edildi. Gözel Diýarymyzda dostlukly ýurtlaryň birnäçesinden wekilleriň gatnaşmagynda ýaşlar forumlary üstünlikli geçirildi.

Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýylyna bagyşlanyp, paýtagtymyz Aşgabatda ýokary derejede geçirilen halkara ylmy-amaly maslahat we sergi ýaşlaryň durmuşynda ýatdan çykmaýan wakalary boldy. Bu çäreleriň dowamynda ýurdumyzyda hem-de daşary ýurtlarda geçirilen halkara sport ýaryşlarynda, mekdep okuwçylarynyň olimpiadalarynda, talyp ýaşlaryň bäsleşiklerinde ýeňiji bolanlary sylagladyk. Şeýle hem ykdysadyýetiň dürli ugurlarynda ýurdumyzyň ösüşine mynasyp goşant goşan ýaşlarymyzyň zähmetine mynasyp baha berdik. Ösüp gelýän nesillerimizi watançylyk ruhunda terbiýelemäge, ýaşlaryň başlangyçlaryny goldamaga mundan beýläk-de uly ähmiýet bereris.

Daşary syýasatda Bitarap Watanymyzyň dünýädäki ornuny has-da berkideris. Ýer ýüzüniň döwletleri we halkara guramalary bilen hyzmatdaşlygy täze many-mazmun bilen başlaýdyrarsy.

Biz tebigata aýawly garamaga, ykdysadyýete «yaşyl» tehnologiýalary ornaşdyrmaga uly üns berýäris. Bu barada Birleşen Milletler Guramasynyň Howanyň üýtgemegi boýunça Çarçuwaly konwensiýasyna gatnaşýan taraplaryň 28-nji maslahatynda-da öz garaýyşlarymyzy öňe sürdük. Şunuň bilen baglylykda, geljekde hem ýurdumyzyda köpçülikleýin bag ekmek çärelerini geçirmek arkaly ekologiýa abadançylygyny üpjün etmäge goşant goşarys.

Şu ýyl Türkmenistanyň başlangyjy esasynda Birleşen Milletler Guramasynyň Baş Assambleýasynyň 77-nji sessiýasynyň çäklerinde «Birleşen Milletler Guramasynyň Merkezi Aziýa üçin önüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkeziniň orny», «Bütindünýä durnukly ulag günü», şeýle hem Baş Assambleýanyň 78-nji sessiýasynyň ýaňy-ýakynda geçirilen 49-njy plenar mejlisinde «Durnukly ösüşi üpjün etmekde ygtybarly we durnukly energiýa birikmesiniň esasy orny», «Durnukly ösüş maksatlaryna ýetmek üçin ulagyň ähli görnüşleriniň arabaglanýşygyny berkitmek» atly Kararnamalar biragyndan kabul edildi. Munuň özi Bitarap döwletimiziň öňe sürýän umumadamzat ähmiýetli başlangyçlarynyň halkara giňişlikde uly goldaw tapýandygyny ýene-de bir gezek aýdyň görkezdi.

Hormatly watandaşlar!

Birleşen Milletler Guramasynyň bilim, ylym, medeniýet meseleleri boýunça ýöriteleşdirilen düzümi bilen ýurdumyzyň işjeň hyzmatdaşlygynyň netijesinde, akylдар şahyrymyz Magtymguly Pyragynyň golýazmalar toplumu ÝUNESKO-nyň «Dünýäniň hakydasy» maksatnamasyna, onuň doglan gününüň 300 ýyllygy bolsa 2024-2025-nji ýyllarda bu gurama bilen bilelikde belenilip geçilýän şanly seneleriň sanawyna goşuldy.

Eziz watandaşlar!

Milli medeniýetimizi ösdürmek, mirasymyzy gorap saklamak boýunça ýurdumyzyda giň gerimli işler alyp barylýar. Tamamlanyp barýan ýylda halkara derejede dürli medeni çäreler, Medeniýet günleri yzygiderli geçirildi. Aşgabatda guralan Medeniýet hepdeligi medeniýetimizi, sungatymyzy, edebiýatymyzy başlaýdyrmakda aýratyn ähmiýete eýe boldy. Geljek ýyl Medeniýet hepdeligini Arkadag şäherinde ýokary derejede geçireris.

2024-nji ýyl beýik akylдар şahyrymyz Magtymguly Pyragynyň doglan gününüň 300 ýyllygy mynasypbetli guraljak şanly senelere beslener. Biz halkymyzyň özbozulýan däp-dessurlarynyň, taryhy-medeni mirasynyň goralyp saklanmagyna, ylmy esasda çuňňur öwrenilmegine we wagyz edilmeğine gönükdirilen döwlet syýasatymyzy mundan beýläk-de dowam etdireris.

Hormatly adamlar!

Halkymyzyň hal-ýagdaýyny, ýaşayş-durmuş şertlerini has-da ýokarlandyrmak maksady bilen, täze ýylyň 1-nji ýanwaryndan zähmet haklaryny, pensiyalary, döwlet kömek pullaryny, talyp we diňleýji haklaryny ýene-de 10 göterim köpelderis.

Ýagşy arzuw-niýetler, belent maksatlar bilen garsy alýan täze ýylymyz il-ýurt bähbitli rowaçlyklaryň ýyly bolar.

Mähriban Watanymyza buýsanjymyzy, aýdyň maksatlarymyzy belentde tutup, biz ýetip gelen 2024-nji ýyla «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip at berdik. Gahryman Arkadagymyzyň öz sygrynda belleşýşi ýaly, biziň her birimiz üçin akylдар şahyrymyz Magtymguly Pyragy pähim-paýhas ummanydyr.

Biz täze ýylda-da eziz Watanymyzy bagtyýarlygyň we rowaçlygyň mekanyna öwürmek ugurunda yhlas bilen zähmet çekeris.

Gadyrly watandaşlar!

Ýene az salymdan täze — 2024-nji ýyly garşy alarys. Şu pursatda men siziň ähliňize täze üstünlikleri tüýs ýürekden arzuw edýärim. Maşgala ojaklaryňyza agzybirlilik, rysgal-bereket, döwletlilik ýar bolsun, bagtyýar günler dowamat-dowam bolsun!

Eziz watandaşlar!

Täze — 2024-nji ýylyňyz gutly bolsun!

Syýasat

www.br.com.tm

Hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow Täze ýyl dabaralaryna gatnaşdy

28-nji dekabrdan hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow ýurdumyzyň Baş arçasynyň ýanynda guralýan Täze ýyl dabarasyna gatnaşyp, «Älem» medeni-dynç alyş merkeziniň önündäki meýdançada ýaybaňlandyrylan çärä gatnaşýan çagalaryň baýramçylyk şatlygyny paýlaşdy.

Bu ýerde döwlet Baştutanymyzyň Mejlisiniň Başlygy, Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasarlary, Ministrler Kabinetiniň ýanyndaky Ulag we kommunikasiýalar agentliginiň Baş direktory, Aşgabat şäheriniň

häkimi mähirli mübärekleddiler.

Çagalara hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedowy ruhbelentlik bilen garşylap, bagtyýar çagalary üçin hoşallyklaryny beýan etdiler.

Körpeleriň tüýs ýürekden ýerine ýetiren we belent ruha beslenen goşgulary geljege ynamly garamaga, arzuwlaryň hasyl bolýan Garaşsyz, baky Bitarap ýurdumyza bagtyýar durmuşda ýaşandyklaryna çuňňur hoşallyk bolup ýaňlandy. Jogunly sazalaryň astynda hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow çä-

galar bilen bilelikde Täze ýyl arçasynyň ýanyna bardy. Soňra döwlet Baştutanymyzyň ýaşajyk artistleriň aýdym-sazly çykyşlaryna tomaşa etdi. Olar bu şanly güne öz Täze ýyl sowgatlaryny taýýarlapdyrlar.

...Uly şatlyk-şowhunda Täze ýyl arçasynyň daşyndan aýlanmak baýramçylygyny ýatdan çykmanjak pursady boldy. Gündogar senenamasyň ýyllarynyň nyşanlary bolan towşanyň we luwuň lybasyny geýen çagalara döwlet Baştutanymyzdan özlere bilen Täze ýyl arçasynyň daşyndan aýlanmagyny haýyş etdiler. Arkadagly Gahryman Serdarymyz ýaşajyk artistlere ajaýyp çykyşlary üçin minnetdarlyk bildirdi hem-de çagalara bilen bilelikde arçanyň daşyndan aýlanyp, olaryň şatlygyny paýlaşdy.

Soňra dabara gatnaşan çagalaryň ählisine Täze ýyl sowgatlary gowşuryldy. Arkadagly Serdarymyz çagalaryň haýyşy boýunça olar bilen bilelikde şu günki şatlykly wakadan ýadygärlik hökmünde ýurdumyzyň Baş arçasynyň ýanynda surata düşdi.

Hormatly Prezidentimiz bagtyýar çagalara hoşlaşyp, bu ýerden ugrady we Söwda-senagat edarasynyň binasyna geldi. Bu ýerde baýramçylyk çäresi Täze ýyl şüweleňi bilen dowam etdi.

Mälim bolsy ýaly, 27-nji dekabrdan Söwda-senagat edarasyna «Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýyly» sygary astynda tamamlanyp barýan ýylyň özboluşly jemlenmesine öwrülen halkara ylmy-amaly maslahatyň we köpugurly serginiň dabaraly açylyşy boldy.

Döwlet Baştutanymyzyň bu ýerde guralan sergi bilen tanyşdy.

Arkadagly Serdarymyz köpugurly sergä gatnaşyjylara täze üstünlikleri arzuw edip, Söwda-senagat edarasynyň baýramçylyk öwüşgininde bezelen uly zalyna bardy. Bu ýerdäki gözleýän arçanyň daşynda Täze ýyl ertekleriniň baş gahrymanlary, Aýazbaba, Garpamyk, 2024-nji ýylyň nyşany bolan luw, baýramçylyk lybasly köp sanly ýaşajyk aşgabatlylar we paýtagtymyzyň myhmanlary ýygnaýdylar. Olaryň ählisi döwlet Baştutanymyzy ruhbelentlik bilen garşyladylar.

Bu ýerde guralan baýramçylyk dabarasyna hormatly Prezidentimiz, ýurdumyzyň Hökümet agzalary öz çagalary hem-de agtyklary bilen geldiler. Şeýle-de Täze ýyl mynasybetli guralan dabara daşary ýurtlaryň Türkmenistandaky diplomatik wekilhanalarynyň ýolbaşçylary, ýurdumyzyň daşary döwletlerdäki ilçileri öz çagalary bilen gatnaşdylar.

Hormatly Prezidentimiz estrada aýdymçylarynyň, teatr we sirk artistleriniň, tans toparlarynyň, çagalara döredijilik toparlarynyň, zehinli çagalaryň, şol sanda çagalara baglarynda terbiýelenýänleriň çykyşlaryna tomaşa etdi.

Täze ýylyň hormatyna dabara gatnaşyjylara süýjülik torty hödürlediler.

Döwlet Baştutanymyzyň Serdar Berdimuhamedow hemmeleri ýetip gelýän baýramçylyk bilen gutlady we täze — 2024-nji ýylda ähli arzuwlaryň hasyl bolmagyny arzuw edip, dabara gatnaşyjylar bilen hoşlaşdy we bu ýerden ugrady.

(TDH-niň maglumatlary esasynda taýýarlanlydy).

Türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gahryman Arkadagymyz!

Siziň döwletimizniň has-da gülläp ösmegi, Watanymyzyň halkara giňişlikde at-abraýynyň belende göterilmegi ugrunda alyp barýan taryhy ähmiýetli işleriňize ýaşlarymyzyň hem uly hyjuw bilen gatnaşyp, öz mynasyp goşantlaryny goşmaklary halkymyza uly buýsanç duýgusyny döredýär.

Hormatly Milli Liderimiz!

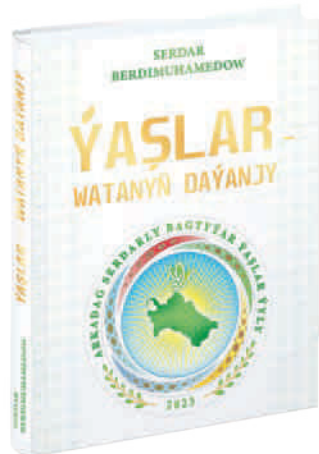
Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýylynda zehinli, ukyp-başarnylyk, zähmetsöýer, her bir işe döredijilikli çemeleşýän ýaşlarymyz uly üstünlikleri, taryhy ýeňişleri gazandylar. Olar ýurdumyzyň dürli ulgamlarynyň ösüşini has-da öňe ilerletmekde öz güýç-kuwwatyny, irginsiz yhlasyny, Watana bolan söýgüsini siňdirip, döwletli işlere dahylly boldular.

Gahryman Arkadagymyz!

Siziň pähim-paýhasyňyzdan, öwüt-ündewleriňizden, halypalyk ýörelgeleriňizden ugur alyp, ýaşlarymyz her bir işi örän uly ruhbelentlik, jogapkärçilik bilen ýerine ýetirýärler. Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýylynyň tamamlanyp barýan günlerinde men hem özümiň türkmen ýaşlarynyň durmuşyna, ykbalyna, ähli ugurlarda gazanan üstünliklerine bagyşlap ýazan «Ýaşlar — Watanyň daýanjy» atly kitaby my uly hormat bilen sowgat hökmünde Size iberýärin.

Pursatdan peýdalanyp, Size berk jan saglyk, uzak ömür arzuw edýärin. Yetip gelen Täze ýyl baýramy bilen tüýs ýürekden gutlaýaryn.

Türkmenistanyň Prezidenti
Serdar BERDIMUHAMEDOW.

Hormatly Türkmenistanyň Prezidenti Arkadagly Gahryman Serdarymyz!

Siziň Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýylynyň jemlerine bagyşlap ýazan «Ýaşlar — Watanyň daýanjy» atly kitabyňyzy uly buýsanç bilen kabul etdim.

Bagtyýar halkymyzyň ýankitabyna öwürüljek bu eserde ýurdumyzyň ýaşlarynyň häzirkäki döwürde ýeten sepgitleri, gazanan üstünlikleri beýan edilýär. Ýaşlar biziň aýdyň geljegimizdir. Ösüşlerimiziň batly gadamlarydyr. Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyş döwründe Garaşsyz ýurdumyza ýaşlara uly orun berilýär. Olar üçin ähli döwrebap şertler döredilýär. Uly üstünliklere beslenen bagtyýar ýaşlar ýylynda ýaşlarymyzyň ata Watanymyzyň ösüşine mynasyp goşant goşandyklaryny aýratyn belläşim gelýär. Ýaşlaryň gazanan üstünlikleri bizi örän guwandyrýar.

Baý many-mazmunly bu kitabyň geljekde diňe bir ýaşlarymyz üçin ýol-ýörelge bolman, eýsem, ähli ýaşdaky watandaşlarymyzda uly gyzyklanma döretjekdigine, kitapdaky görkezilen ugurlaryň usulyýet hökmünde biziň her birimizniň işimizde gymmatly gollanma boljakdygyna berk ynanýaryn.

Täze ýylyň bosagasynda türkmen ýaşlaryna bagyşlan «Ýaşlar — Watanyň daýanjy» atly kitabyňyzyň ilkinji sanyny maňa ibermegiňiz mende buýsançly duýgulary has-da artdyrdy.

Pursatdan peýdalanyp, «Ýaşlar — Watanyň daýanjy» atly ilkinji kitabyňyzyň neşir edilmegi bilen tüýs ýürekden gutlaýaryn. Galamyňyzyň ýiti, döredijilik älemindeki gadamlaryňyzyň dowam-dowam bolmagyny arzuw edýärin. Janyňyzy sag, ömrüňiz uzak bolsun! Il-ýurt bähbitli, döwlet ähmiýetli işleriňiz mundan beýläk hem rowaç alsyn!

Türkmen halkynyň Milli Lideri,
Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy,
Gahryman Arkadag Gurbanguly BERDIMUHAMEDOW.

Türkmenistanyň Mejlisiniň 2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmek hakynda KARARY

Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyş döwründe türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gahryman Arkadagymyzyň, hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedowyň tagallalary bilen Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýyly uly üstünliklere beslendi. Garaşsyz, hemişelik Bitarap ýurdumyzyň 2024-nji ýyly hem uly ruhbelentlik bilen gadam basýar.

Magtymguly Pyragynyň döredijiliginiň dünýä dolan şöhratyny has-da beýgeltmek we ony giňden wagyz etmek, bu ugurda halkara hyzmatdaşlygy pugtalandyrmak boýunça ýurdumyza giň gerimli işler alnyp barylýar. Türkmenistanyň Prezidentiniň kabul eden Kararyna laýyklykda, 2024-nji ýylda Gündogaryň beýik akyldary we şahyry Magtymguly Pyragynyň doglan gününüň 300 ýyllygyny dünýä derejesinde giňden belläp geçmäge taýýarlyk görülýär.

Ýurdumyza pähim-paýhas ummany bolan Magtymguly Pyragynyň doglan gününüň 300 ýyllygyny halkara jemgyýetçilik bilen bilelikde bellemek babatda durmuşa geçirilýän işler akyldar şahyrymyzyň dünýä edebýatynyň altyn hazynasyna giren baý hem-de gymmatly edebi mirasyny öwrenmekde möhüm ähmiýete eýe bolup durýar. Täze taryhy döwürde Köpetdagyň eteginde Magtymguly Pyragynyň ägirt uly heýkeliň gurulmagy beýik şahyryň ömrüne, döredijilik mirasyna häzirkäki döwrüň nesilleri tarapyndan uly sarpa goýulýandygyny aýdyň nyşanydyr.

Beýik akyldaryň «Berkarar döwlet istärim» diýip, özbaşdak döwlet, halkymyzyň agzybir, asuda we abadan durmuşda ýaşamagy hakynda eden arzuwlary döwletimiziň Garaşsyzlygyna eýe bolmagy bilen doly hasyl boldy. Dünýä medeniýetiniň baý genji-hazynasyna öwrülen Magtymguly Pyragynyň çuňňur pähim-paýhasa ýugrulan eserleri hem-de filosofik garaýyşlary, agzybirlik, sahatlylyk hakyndaky pikirleri, öwüt-ündewleri türkmen jemgyýetiniň ruhy taýdan kämilligine, halkymyzyň häzirkäki we geljek nesilleriniň ruhy sagdynlygyna gönükdirilen döwlet syýasatynyň esasynda goýlandy.

Türki medeniýetiň halkara guramasynyň — TÜRKSOÝ-nyň hemişelik geňeşiniň mejlisinde 2024-nji ýylyň «Beýik türkmen şahyry we akyldary Magtymguly Pyragy ýyly» diýlip yglan edilmegi, şeýle hem Magtymguly Pyragynyň golýazmalar toplumynyň BMG-niň Bilim, ylym we medeniýet meseleleri boýunça guramasynyň «Dünýäniň hakydasy» maksatnamasynyň halkara sanawyna hem-de Magtymguly Pyragynyň 300 ýyllygynyň 2024-2025-nji ýyllarda ÝUNESKO bilen bilelikde belenilip geçiljek şanly nesileriň sanawyna girizilmegi hem-de dünýä ýaýmak, beýik söz usadynyň dünýä nusgalyk döredijiligine çäksiz buýsanç, söýgi we hormat goýmak ruhunda terbiýelemek maksady bilen, 2024-nji ýyly Magtymguly Pyragynyň ady bilen baglanyşykly atlandyrmak barada, şeýle hem Gahryman Arkadagymyzyň ýiti zehininden, jöwher paýhasyndan dörän «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» goşgusyndan ugur alyp, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň wekillerinden, ýurdumyzyň iri jemgyýetçilik birleşiklerinden, zähmet toparlaryndan we raýatlarymyzdan gelip gowşan teklipleri göz önünde tutup, Türkmenistanyň Mejlisi **karar edýär:**

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etmeli.

Türkmenistanyň Prezidenti hormatly Serdar Berdimuhamedowa

Çuňňur hormatlanýlan Türkmenistanyň Prezidentini

Sizi Garaşsyz, hemişelik Bitarap Watanymyzda Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýylynyň beýik üstünliklere beslenip, Täze ýylyň uly ruhbelentlik bilen garşylyň günlerinde geljek, 2024-nji ýylyň «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýlip yglan edilmegi mynasybetli Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň adyndan tüýs ýürekden, mähirli gutlaýaryn. Siziň janyňyzyň sag, ömrüňiziň uzak bolmagyňy, döwletimizniň berkararlygy, halkymyzyň bagtyýarlygy ugrunda çekýän asyly zähmetiňizde mundan beýläk hem üstünlikleriň hemra bolmagy arzuw edýärin.

Hormatly Prezidentimiz!

Garaşsyz ýurdumyzda döwletimiz tarapyndan halkymyzyň gymmatly medeni mirasyny wagyz etmek, nusgawy edebiyatymyzyň meşhur şahsyýetleriniň eserlerini halkara derejede ýaýmak ugrundan uly tagallalar edilýär. Bu babatda beýik akyldar, söz ussady Magtymguly Pyragy aýratyn orun eýeleýär. Onuň döredijiligine bütin dünýäde uly sarpa goýulýar. Sebäbi beýik şahyryň sygyrlarynda Watan söýgi, ynsanperwerlik, parahatçylyk söýüjilik, döredijilige, dost-doganlyga çagyryş ýaly hiç haçan ähmiýetini ýitirmejek umumadamzat gymmatlyklary öz aýdyň beýanyňy tapýar. Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe beýik şahyrymyz Magtymguly Pyragynyň «Berkarar döwlet is-

tärim» diýip, özbaşdak döwlet, halkymyzyň asuda, agzybir we abadan durmuşda ýaşamagy hakynda eden arzuwlary hasyl boldy. Beýik söz ussady synmaz, özygtyýarly türkmen döwletini, agzybirliki, jebisligi arzuw eden hakyky watançydyr. Magtymguly atamyz türkmeniň medeniýetini, sungatyny, durmuşyny, taryhyny, halkyny beýgelden beýik söz ussadydyr. Magtymguly türkmen halkynyň guwanjy we buýsanjy hasaplanýar. Ol geçmiş, şu günki, geljegiň şahyry hökmünde ykrar edilendir. Akyldar şahyrymyz diňe bir türkmen halkynyň däl-de, eýsem, dünýä halklarynyň arasynda hem türkmen edebiyatyny Ýer ýüzüne äşgär eden ussatdyr.

Belent mertebeli Prezidentimiz!

Türki medeniýetiň halkara guramasynyň (TÜRKSÖY) hemişelik geňeşiniň mejlisinde Magtymguly Pyragynyň 300 ýyllygy mynasybetli, 2024-nji ýyly «Türki dünýäniň beýik şahyry we akyldary Magtymguly Pyragy ýyly» diýip yglan etmek hakynda ýurdumyzyň öňe süren başlangyçlarynyň biragyzdan goldanylmagy, şahyryň golyzamlar toplumynyň Birleşen Milletler Guramasynyň Bilim, ylym we medeniýet meseleleri boýunça guramasynyň (ÝUNESKO) «Dünýäniň hakydasy» maksatnamasynyň halkara sanawyna girizilmegi, hormatly Prezidentimiz Arkadagly Gahryman Serdarymyz, Siziň üstünlikli durmuşa geçirýän medeni diplomatiýaňyzyň, şol sanda umumadamzat medeni hazynasynyň aýrylmaz bölegi bolup durýan tür-

ki dilli halklaryň baý medeni mirasynyň goralyp saklanlymagyna, öwrenilmegine hem-de dünýäde wagyz edilmegine gönükdirilen syýasatyňyzyň üstünliklere beslenýändiginiň nobatdaky beýanyna öwürüldi.

Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýylynda hemişelik Bitarap Türkmenistanyň teklibi boýunça Magtymguly Pyragynyň doglan gününüň 300 ýyllygynyň 2024-2025-nji ýyllarda Birleşen Milletler Guramasynyň Bilim, ylym we medeniýet meseleleri boýunça guramasynyň (ÝUNESKO) bilen bilelikde belenilip geçilýän şanly seneleriň sanawyna goşulmagy ýurdumyzyň dünýä jemgyýetçiligindäki halkara abraýyny has-da dabaralandyrdy.

Sarpasy belent Prezidentimiz!

Siziň baştutanlygyňyza Magtymguly Pyragynyň hormatyna Köpetdagyň eteginde gurulýan ýadygärlik şahyryň döredijiligini, filosofik garaýşlaryny, abraý-mertebesini arşa göterýär. Akyldar şahyrymyz mertebelemek, onuň beýik adyny ebedileşdirmek maksady bilen, diňe bir ýurdumyzda däl, eýsem, dünýä ýüzünde-de onuň ýadygärliginiň açylyp, bilim ojaklaryna, şaýollara, binalara, köçelere adynyň dakylmagy akyldaryň eserleriniň dünýä derejesinde ykrar edilýändiginiň güwäsidir. Magtymguly Pyragynyň täze joşgunda, belent ruhda ýaňlanan goşgulary häzirkä döwürde dünýäniň halklary bilen dostluk, goňuşylyk gatna-

şyklaryny ösdürmek, halkara ynsanperwer hyzmatdaşlygy pugtalandyrmak ýaly halkymyzyň asyly ýörelgeleriniň waspçysyna öwürüldi. Akyldar şahyrymyzyň doglan gününüň 300 ýyllygy mynasybetli ýurdumyzda we daşary döwletlerde türkmen halkynyň beýik oglunyň ömri-döredijiligine bagyşlanan köp sanly ylym-medeni we beýleki çäreler türkmen halkynyň beýik söz ussady Magtymgulynyň edebi mirasyna goýulýan uly hormatdan, sarpadan nyşandyr.

Hormatly Arkadagly Gahryman Serdarymyz!

Sizi 2024-nji ýylyň «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýlip yglan edilmegi mynasybetli Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň adyndan ýene-de bir gezek tüýs ýürekden, mähirli gutlaýaryn. Goý, Magtymguly atamyzyň pelsepewi garaýşlaryny, sygyrlaryny dabaralandyryjak 2024-nji ýyl berkarar döwletimizniň beýik üstünlikleriniň, döwrebap özgertmeleriniň, ösüşleriniň ýyly bolsun! Siziň janyňyň sag, ömrüňiziň uzak, il-ýurt bähbitli, umumadamzat ähmiýetli tagallalaryňyz mundan beýläk hem rowaç bolsun!

Sizi hormatlamak bilen,
**Türkmen halkynyň Milli Lideri,
Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy,
Gahryman Arkadag
Gurbanguly BERDIMUHAMEDOW.**

Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň giňişleýin mejlisi

29-njy dekabrdan hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow «Ruhýet» köşgünde Ministrler Kabinetiniň giňişleýin mejlisini geçirdi. Oňa Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasarlary we Döwlet howpsuzlyk geňeşiniň agzalary, welaýatlaryň hem-de Aşgabat şäheriniň häkimleri gatnaşdylar.

Türkmenistanyň Mejlisiniň Başlygy D.Gulmanowa geljek ýylyň sygaryny we nyşanyny kesgitlemek boýunça ýerine ýetirilýän işleriň netijeleri barada maglumat berdi.

Gahryman Arkadagymyzyň başlangyjy bilen ýurdumyzda döwrüň talaplaryna we möhüm wakalaryna bagyşlanyp, her ýyly döwrebap atlandyrmak ýörelgesi indi asyly däbe öwürüldi. Hormatly Prezidentimiz «Gündogaryň beýik akyldary we nusgawy şahyry Magtymguly Pyragynyň doglan gününüň 300 ýyllygyny bellemek hakynda» Kararyna laýyklykda, häzirkä wagtda ýurdumyzda we onuň çäklerinden daşarda beýik söz ussadyň adamzadyň ruhy medeniýetiniň genji-hazynasyna, ynsanlarda ýokary ahlaklylyk, ynsanperwerlik, watançylyk duýgularyny terbiýelemekde milli edep-terbiýe mekdebine öwürülen gymmatly edebi mirasyny öwrenmek hem-de dünýä jemgyýetçiligine ýaýmak maksady bilen, toplumlaryň işler alnyp barylýar.

Ýokarda beýan edilenleriň esasynda, 2024-nji ýyly Magtymguly Pyragynyň ady bilen baglanyşykly atlandyrmak, şeýle hem Gahryman Arkadagymyzyň ýiti zehininden, jöwher paýhasyndan döran «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» goşgusyndan ugrun alyp, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň wekillerinden, ýurdumyzyň iri jemgyýetçilik birleşiklerinden, zähmet toparlaryndan we raýatlarymyzdan gelip gowşan tekliple ri göz önünde tutup, 2024-nji ýyly «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip atlandyrmak barada Mejlisiň karary taýýarlanylady. Soňra bu karar dolulygyna okaldy. Şeýle hem döwlet Baştutanymyzyň garamagyna geljek ýylyň nyşany hödürlenildi.

Hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow mejlise gatnaşyjylara ýüzlenip, her ýyly döwrebap atlandyrmak üçin ýylyň sygarynyň yglan edilýändigini we nyşanynyň kabul edilýändigini belledi. Döwlet Baştutanymyzyň milli parlamentiniň ýolbaşçysynyň Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň wekilleriniň, deputatlaryň we halkymyzyň geljek ýylyň

sygary hem-de nyşany baradaky beýan eden teklibini makullap, 2024-nji ýylyň sygaryny «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýip yglan etdi.

Bu çözgüt şowhunly el çarpyşmalar bilen garşylandyldy.

Soňra Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary, daşary işler ministri R.Meredowa söz berildi. Ol hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedowy türkmen ýaşlarynyň durmuşyna, ykbalyna we ähli ulamlarda gazanan üstünliklerine bagyşlanan «Ýaşlar — Watanyň daýanjy» atly kitabynyň neşir edilmegi bilen gutlady. Daşary syýasat edarasynyň ýolbaşçysy egindeşleriniň adyndan ýetip gelýän 2024-nji ýyl bilen gutlap, döwlet Baştutanymyza berk jan saglyk, ýurdumyzyň mundan beýläk-de gülläp ösmeginiň bähbidine ähli başlangyçlarynda we işlerinde uly üstünlikleri arzuw etdi.

Soňra bilelikdäki giňişleýin mejlise gatnaşyjylara Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň «Ýaşlar — Watanyň daýanjy» atly kitabyny sowgat berildi. Ýygananlar bu bahasyna ýetip bolmajak sowgady hoşallyk bilen kabul etdiler. Çuň many-mazmunly bu eser giň gözýetimli ýaşlary watançylyk ruhunda terbiýelemek işinde gymmatly gollanma bolar.

Ýurdumyzda hereket edýän kanunçylyk döwrüň talaplaryna görä kämilleşdirilýär. «Döwlet adam üçindir!», «Döwlet diňe halky bilen döwletdir!» diýen syýasatymyz üstünlikli durmuşa geçirilýär diýip, hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow nygtady we Garaşsyz Diýarymyzyň ähli sebitlerinde önümçilik, medeni-durmuş desgalarynyň, iri ýaşayş toplumlarynyň gurluşygynyň dowam edýändigini kanagatlanma bilen belledi. Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýyly hökmünde Türkmenistanyň in täze taryhyna girer şu ýyl halkara we içeri syýasy ähmiýetli ýatdan çykarmak wakalara beslendi.

2023-nji ýylyň iýun aýynda Arkadag şäheriniň açylmagy şol wakalaryň hatarynda möhüm orun eýeledi. Bu şähre kanunçylyk esasynda aýratyn hukuk derejesi — döwlet ähmiýetli şäher derejesi berildi. Mälim bolsy ýaly, bu ägirt uly taslamany iki tapgyrda durmuşa geçirmek meýilleşdirilýär. Gurluşygyň tamamlanan birinji tapgyrynyň çäklerinde durmuş-medeni we beýleki maksatly desgalaryň 336-sy bina edildi.

Döwlet Baştutanymyz daşary syýasatyň meselelerine degip geçip, «Bitarap Türkmenistanyň daşary syýasat ugrunyň 2022 — 2028-nji ýyllar üçin Konsepsiyasynyň» üstünlikli durmuşa geçirilýändigini nygtady. Belenlişi ýaly, Bitarap Watanymyz sebit hem-de ählumuly derejede parahatçylygy we howpsuzlygy üpjün etmekde örän möhüm wezipeleri çözmek üçin tagalla edýär. Şeýle-de abraýly halkara we sebit guramalary, ilkinji nobatda, Birleşen Milletler Guramasynyň bilen netijeli hyzmatdaşlygy yzygiderli ösdürýär. BMG-niň Baş Assambleýasynyň ençeme Kararnamalary baky Bitarap döwletimizniň başlangyjy bilen taýýarlanylady we kabul edildi diýip, hormatly Prezidentimiz sözüni dowam etdi. Şunuň bilen birlikde, Garaşsyz Türkmenistan beýleki iri halkara we sebit guramalary bilen hem netijeli işleri alyp barýar.

Şu ýylyň dowamynda biziň ýurdumyz ählumuly parahatçylygy, durnuklylygy, howpsuzlygy üpjün etmek, halkara ykdysady we söwda hyzmatdaşlygyny ösdürmek, dünýä döwletleri bilen medeniýet, ylym-bilim we sport ulgamlarynda gatnaşyklary giňeltmek boýunça yzygiderli işleri geçirdi. Parlamentara hyzmatdaşlygyň gerimi giňäp, mazmuny baýlaşdy. Türkmenistan Durnukly ösüş maksatlaryny ýerine ýetirmek boýunça zerur tagallalary edip, energiýa howpsuzlygy, durnukly ulag ulgamy, howanyň üýtgemegi we beýleki ugurlar babatda hyzmatdaşlyga aýratyn ähmiýet berýär. Ýurdumyzyň edýän tagallalary dünýä döwletleri, abraýly halkara guramalar tarapyndan giňden goldanylýar. Türkmenistanyň başlangyjy esasynda şu ýyl Birleşen Milletler Guramasynyň Baş Assambleýasynda biragyzdan kabul edilen «Birleşen Milletler Guramasynyň Merkezi Aziýa üçin önüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkeziniň ornuny», «Bütindünýä durnukly ulag günü» atly Kararnamalar, şeýle hem biziň ýurdumyzyň dört sany dürlü halkara guramanyň düzümine saýlanlymagy munuň aýdyň subutnamasydyr.

Ýurdumyzyň ÝUNESKO-nyň garamagyna hödürülen «Ahalteke atçylyk sungaty we atlary bezemek däpleri» atly milli hödürnamasy bu guramanyň Adamzadyň maddy däl medeni mirasynyň sanawyna girizildi. Şeýle hem Türkmenistanyň Özbegistan we Täjigistan Respublikalary bilen bilelikde ÝUNESKO-nyň garamagyna hödürülen «Beýik Yüpek ýoly: Zarawşan — Garagum geçelgesi»,

Gazagystan we Özbegistan Respublikalary bilen hödürülen «Aram guşaklykdaky Turan çölleri» atly köptaraplaýyn hödürnamalary bu guramanyň Bütindünýä mirasynyň sanawyna goşuldy.

Döwlet Baştutanymyz Täze ýyl dabaralaryna taýýarlyk meselelerine geçip, baýramçylyk günlerinde şäherleriň we obalaryň kadaly ýaşayş-durmuş şertlerini üpjün edýän ähli gulluklaryň nobatçylygyny guramagyň zerurdygyna ünsi çekdi. Baýramçylyk günlerinde raýatlarymyz gowy dynç alar ýaly ähli şertleri döretmek üçin ýurdumyzyň medeni-dynç alyş edaralarynda, teatrlarynda we sirklerde zykyly çykyşlary guramak zerurdyr. Tele-radioaýlymlarda hem täsirli gepleşikleri bermek möhümdir diýip, döwlet Baştutanymyz nygtady.

Hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow Täze ýyl baýramçylygy günlerinde şäherlerde we obalarda jemgyýetçilik ulaglarynyň kadaly gatnamagyny üpjün etmegi, ilata aragatnaşyk hyzmatlarynyň bökdençsiz üpjün edilmegini berk gözegçilikde saklamagy tabşyrdy. Ilata söwda hyzmatyny talabalaýyk ýola goýmak, bazarlarda we dükanlarda dürlü görnüşli harytlaryň bolculygy üpjün etmek zerurdyr.

Baýramçylyk günlerinde her bir ýolbaşça nobatçylygy ýokary derejede guramak tabşyryldy. Baýramçylyk günlerinde her bir häkimlik, ministrlük we pudak edarasy boýunça nobatçy belenilmelidir. Jemagat hojalygy, elektrik, suw üpjünçilik gulluklarynyň, hassahanalarynyň, jemgyýetçilik ulaglarynyň we dükanlarynyň takyk hem-de bökdençsiz işlemegini üpjün etmegiň wajypdygyna üns çekildi.

Şeýle-de döwlet Baştutanymyz degişli ýolbaşçylara baýramçylyk günleri raýatlarymyz gowy dynç alyp, Täze ýyly ýokary derejede belläp geçeri ýaly, ähli ýerlerde tertip-düzgüniň pugta berjaý edilmegini berk gözegçilikde saklamagy tabşyrdy.

Hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow Ministrler Kabinetiniň we Döwlet howpsuzlyk geňeşiniň bilelikdäki giňişleýin mejlisini jemläp, ýygananlary täze — 2024-nji luw ýyly bilen tüýs ýürekden gutlady we hemmelere geljek ýylda halkymyzyň ýaşayş-durmuş şertlerini has-da gowulandyrmak, berkarar döwletimizi ählitaraplaýyn ösdürmek ugrundan alyp barjak işlerinde uly üstünlikleri arzuw etdi.

(TDH-niň maglumatlary esasynda taýýarlanylady).

Ýaşlar — Watanyň daýanjy

www.br.com.tm

Türkmenistanyň Söwda-senagat edarasynynda Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýylyny jemleýän halkara ylmy-amaly maslahat we köpugurly sergi geçirildi.

27-nji dekabrdaky paýtagtymyzdaky Söwda-senagat edarasynynda halkara ylmy-amaly maslahat we köpugurly sergi geçirildi. Ol Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýylyny dabary jemleýän özboluşly çärä öwürüldi.

Forumyň açylyş dabarasyna Türkmenistanyň Mejlisiniň Başlygy, Halk Maslahatynyň Diwanynyň iş dolandyryjysy, Hökümet agzalary, ministrlikleriň we pudaklaýyn dolandyryş edaralarynyň, harby we hukuk gorajy edaralarynyň, jemgyýetçilik guramalarynyň, köpçülikleýin habar beriş serişdeleriniň ýolbaşçylarydyr wekilleri, Aşgabat we Arkadag şäherleriniň häkimleri, daşary döwletleriň, halkara guramalarynyň ýurdumyzdaky diplomatik wekilhanalarynyň ýolbaşçylary we talyp ýaşlar gatnaşdylar. Bu möhüm çärä gatnaşmaga çagyrylan myhmanlaryň hatarynda goňsy we alysdaky birnäçe döwletleriň: Azerbaýjanyň, Italiýanyň, Gazagystanyň, Hytaýyň, Russiýanyň, Täjigistanyň, Türki-

ýäniň, Özbegistanyň, Fransiýanyň, halkara guramalarynyň: Ýewropada Howpsuzlyk we Hyzmatdaşlyk Guramasynyň, Yslam Hyzmatdaşlyk Guramasynyň, Halkara kuraş assosiasiyasynyň, Halkara küşt federasiýasynyň wekilleri bar.

Hormatly Prezidentimiziň foruma gatnaşyjylara iberen Gutlagyndan badalga alan bu dabara ýurdumyzyň medeniýet işgärleriniň ýerine ýetiren aýdym-sazly çykyşlary bilen utgaşdy.

Hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda üstünlikli durmuşa geçirilýän ýaşlar syýasaty halkara ylmy-amaly maslahatyň umumy mejlisindäki çykyşlaryň özenini düzdi. Forumyň işine sanly ulgam arkaly ýurdumyzyň ähli ýokary okuw mekdepleriniň professor-mugallymlar düzümi hem-de talyplary gatnaşdylar.

Umumy mejlis tamamlanandan soňra, maslahatyň işi ýaşlar syýasatynyň dürli ugurlaryna bagyşlanan ýörite bölümçeleriň 10-synda dowam etdi.

«Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýylynda Türkmenistanyň Söwda toplumynda gazanylan üstünlikler» atly bölümçäniň başynda Söwda toplumyndaky umumy gazanylan üstünlikler barada Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary Batyr Atdayew çykyş etdi. Bölümçedäki çykyşlarda Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe söwda ulgamyny kämilleşdirmek, daşary söwdanyň möçberini artdyrmak we giňeltmek boýunça maksatnamalaýyn çäreler, bu işe ýaşlary işjeň çekmek ýaly wezipelere aýratyn üns berildi.

Halkara ylmy-amaly maslahat we köpugurly serginiň dowamyndaky «Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýylynda Türkmenistanyň Söwda toplumynda gazanylan üstünlikler» atly bölümçedäki ýaşlaryň çykyşyndan:

Rahymberdi ÇARYÝEW, Türkmenistanyň Söwda-senagat edarasynyň daşary ykdysady aragatnaşyklar bölümüniň esasy hünärmeni:

— Häzirki wagtda Türkmenistan halkara konferensiýalarynyň, gepleşikleriniň, festiwallarynyň we sergileriň merkezine öwürüldi. Türkmen ýaşlary bu möhüm çäreler işjeň gatnaşýarlar.

Sergiler diňe bir möhüm aragatnaşyk guruly bolman, eýsem, täze tehnologiýalary, önümleri milli we halkara bazarlara çykarmakda köpri bolup hyzmat edýär. Şunda «Türkmenistanda sergileri, ýarmarkalary we maslahatlary guramak işini 2020 — 2025-nji ýyllarda ösdürmegiň Strategiýasyna» laýyklykda, «Türkmenistanda öndürilen» atly milli haryt nyşanyň döretmek boýunça birnäçe işler amala aşyrylýar.

Şu ýylyň dowamynda Türkmenistanyň Söwda-senagat edarasynyň tarapyndan 85 forum we 28 sergi guraldy. Şeýle hem ýurdumyzda ilkinji gezek häzirki zaman azyk önümçiligi tehnologiýalarynyň halkara sergisi geçirildi. Hormatly Prezidentimiziň döredip berjätin mümkinçiliklerinden netijeli peýdalanyp, ýaş telekeçilerimiz özüleriniň öndürýän önümleri bilen milli we halkara sergilerde çykyş edip, daşary ýurt kompaniýalary bilen ylaşyklaryny birmäçesini gazanmagy başardylar.

Ýurdumyzyň halkara forumlarynyň sergileriň geçirilýän merkezine öwren Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, belent başlary aman bolsun!

Taýýarlan: Leyli KULIÝEWA, Türkmenistanyň Telekommunikasiýalar we informatika institutynyň mugallymy.

Ýurdumyzda ÝUNESKO-nyň bilim ulgamynda hyzmatdaşlygy ösdürmäge gönükdirilen halkara taslamalarynyň biri bolan «UNITWIN» maksatnamasy işjeň ornaşdyrylýar.

2023-nji ýylyň dowamynda Türkmenistanyň Söwda-senagat edarasynyň tarapyndan 85 forum we 28 sergi guraldy.

Biznes reklama

Ýaşlar — Watanyň daýanjy

www.br.com.tm

Söwda toplumy: Öňdebaryjy ýaşlarymyzyň üstünliklerine guwanýarys!

Azat ANZAROW, «Sahabatly» hojalyk jemgyýetiniň direktorynyň orunbasary, Türkmenistanyň «Watana bolan söýgüsi üçin» medalynyň eýesi: — Ýaşlaryň başlangyçlaryny we üstünliklerini giňeltmek maksady bilen, guralan şu gezekki forum meniň durmuşymda ýatdan çykmajak wakany peşgeş berdi. Şol gün maňa hormatly Prezidentimiziň Permany bilen Türkmenistanyň «Watana bolan söýgüsi üçin» medalynyň gowşurylmagy ata Watanymyza, haýyrlý zähmetime bolan söýgümi, yhlasymy has-da artdyrdy. Ýurdumyza ujypsyzja zähmete hem Milli Liderimiziň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň ýokary baha bermegi türkmen halkynyň başyny göge ýetirýär. Ajaýyp döwürde zähmetime mynasyp baha berilmegi bahasyna ýetip bolmajak bagt. Şeýle bagtyýar zamanada ýaşadyň türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyza hem-de hormatly Prezidentimize köp sagbolsun aýdýarys!

Gündogdy ATAKOW, «Ak bulut» hojalyk jemgyýetiniň esaslandyryjysy we direktory, Türkmenistanyň «Watana bolan söýgüsi üçin» medalynyň eýesi: — Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýylynyň dabaraly jemi hökmünde halkara ylmy-amaly maslahat hem-de köpugurly sergi ýokary guramaçylykda döwlet derejesinde geçirildi. Ýaşlaryň aýdyň geljegi ugrunda möhüm waka bolan şol gün meniň durmuşymda iň arzyly günleriň biri boldy. Şol gün maňa hormatly Prezidentimiziň Permany bilen Türkmenistanyň «Watana bolan söýgüsi üçin» medaly gowşuryldy. Şeýle ýokary sylag meniň döredijilikli, önjeýli işlemeğime uly itergi berdi, halkymyzyň islegini kanagatlandyrmakdaky alyp barýan işime bolan jogapkärçiligimi has-da artdyrdy. Türkmen telekeçilerine ýakyndan ýardam berýän, olary zähmet üstünliklerine iterýän Milli Liderimiziň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag bolsun, il bähbitli, döwlet ähmiýetli tutumly işleri hemişe rowaçlyklara beslensin.

Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýyly mynasybetli Türkmenistanyň Prezidentiniň adyndan Söwda toplumy boýunça gymmatbahaly sowgatlara mynasyp bolan ýaşlar:

Gurbanmyrat Taňnyýew Geldimyradowiç, Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrliginiň «Şir» hokkey klubunyň I derejeli hokkey oýunçusy;
Atageldi Ataýew Nurberdi oğly, Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrliginiň «Altyn zaman» döwlet söwda merkeziniň esasy ykdysatçysy;
Jeren Amanmyradowa, Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasynyň Hukuk we işgärler müdirliginiň başlygynyň orunbasary, hukuk bölüminiň başlygy;
Kerimberdi Durdyýew Röwşenowiç, Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasynyň Halkara gatnaşyklary we maglumat seljeriş

müdirliğiniň başlygynyň orunbasary, maglumat seljeriş bölüminiň başlygynyň wezipesini ýerine ýetirijisi;
Azat Nazarow Annageldiýewiç, Türkmenistanyň Söwda-senagat edarasynyň maglumat tehnologiýalar we maglumatlaryň ki-berhowpsuzlygy bölüminiň başlygy;
Jeren Gurbanowa Kerimowna, Türkmenistanyň Senagatçylar we telekeçiler birleşmesiniň agzasy, telekeçi;
Rahman Begjanow Serdarowiç, «Halk Market» hojalyk jemgyýetiniň direktory;
Gurbangylyç Ataýew Annagulyýewiç, Türkmenistanyň Senagatçylar we telekeçiler birleşmesiniň agzasy, telekeçi.

Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýyly mynasybetli Türkmenistanyň Söwda toplumy boýunça Hormat hatlara mynasyp bolan ýaşlar:

Selimberdi Abageldiýew Öwezgulyýewiç, Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrliginiň Buhgalteriýa hasabaty we maliýe müdirliginiň başlygynyň orunbasary, maliýe bölüminiň başlygy;
Atanepes Belliýew Hojanepesowiç, Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrliginiň Daşary ykdysady aragatnaşyklar müdirliginiň daşary ykdysady aragatnaşyklary seljeriş bölüminiň esasy hünärmeni;
Maksat Borjakow Sapargeldiýewiç, Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrliginiň Daşary ykdysady aragatnaşyklar müdirliginiň daşary ykdysady aragatnaşyklary hukuk taýdan kadalaşdyryş we utgaşdyryş bölüminiň baş hünärmeni;
Gülüstan Sopyýewa; Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrliginiň «Türkmenhim» döwlet lomaý-bölek söwda firmasynyň ykdysatçysy;
Zamira Egemberdiýewa Şuhratowna, Türkmenistanyň Dokma senagaty ministrliginiň Türkmenabadyň tikin fabriğiniň tikin sehiniň tikiçisi.
Berdi Tejenow Kakajanowiç; Türkmenistanyň Dokma senagaty ministrliginiň Aşgabat şäherindäki medisina hem-de kosmetiki pamyk önümlerini öndürýän fabriğiniň baş energetigi;
Meýlis Köşäýew Arslanowiç; Türkmenistanyň Dokma senagaty ministrliginiň Baýramaly şäherindäki Beýik Saparmyrat

Türkmenbaşy adyndaky dokma toplumynyň dokma bölüminiň hil barlaýjysy;
Emin Aýlyýew Allanazarowiç, Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasynyň baha seljeriş we bazary öwreniş bölüminiň baş hünärmeni;
Didarmyrat Öwezjýew Aşymyradowiç, Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasynyň birža söwdasyny gurajy bölüminiň dellaly;
Maýagözel Ataýewa Orazgulyýewna, «Türkmenhaly» döwlet birleşiginiň Türkmen halysynyň milli muzeýiniň gürüň berijisi;
Gyzylgül Öwliýakulyýewa Baýramowna, «Türkmenhaly» döwlet birleşiginiň Halaç çeper halyçylyk kärhanasynyň 2-nji önümhanasynyň halyçysy;
Kemal Welýew Amanmuhammedowiç, Türkmenistanyň Söwda-senagat edarasynyň daşary ykdysady aragatnaşyklar bölüminiň başlygy;
Kemal Hojamammedow Başimyradowiç, Türkmenistanyň Söwda-senagat edarasynyň sergiler we ýarmarkalar bölüminiň baş hünärmeni;
Meýlis Rejebow Artykgulyýewiç, «Parahat» hususy kärhanasynyň hukuk bölüminiň müdiri;
Akmuhammet Nurýagdyýew Bäşimowiç, «Röwşen» hususy kärhanasynyň direktorynyň orunbasary;
Myrat Çaryýew Erkinowiç, «Erkin gurluşyk» hususy kärhanasynyň direktory.

Kerimberdi DURDYÝEW, Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasynyň Halkara gatnaşyklary we maglumat seljeriş müdirliginiň başlygynyň orunbasary, maglumat seljeriş bölüminiň başlygynyň wezipesini ýerine ýetirijisi:

— Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýyly taryha ýaň salýan ajaýyp wakalara, ýatda galyjy pursatlara beslendi. Tamamlanyp barýan ýaşlar ýylynda ýurdumyzyň öňdebaryjy ýaşlarynyň hatarynda maňa-da Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň adyndan gymmatbahaly sowgadyň gowşurylmagy durmuşymda ýatdan çykmajak waka boldy. Bize bagtyýar günleri baguş eden türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, belent başlary aman bolsun!

Gülüstan SOPYÝEWA, Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrliginiň «Türkmenhim» döwlet lomaý-bölek söwda firmasynyň ykdysatçysy:

— Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýylynyň jemleýji günleri biziň durmuşymyza altyn harplar bilen ýazyldy. Ýurdumyza kiçijek zähmetimize uly bahanyň berilmegi bizi diýseň begendirýär. Hormatly Prezidentimiziň «Ýaşlar — Watanyň daýanjy» atly ilkinji kitabynyň ýaşlar bilen bagly bolmagy hem biziň buýsançly başymyzy göge ýetirdi. Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag bolsun, alyp barýan umumadamzat bähbitli tutumly işleri hemişe rowaçlyklara beslensin!

Maýagözel ATAÝEWA, «Türkmenhaly» döwlet birleşiginiň Türkmen halysynyň milli muzeýiniň gürüň berijisi.

— Gadymy hem müdimi halyçylyk sungaty bu gün ýaşlar bilen galkynýar. Ösüşdir özgertmelere beslenýän zamanada ýaşamak, zähmet çekmek, ykbal özgerdiji taryhy wakalara şaýat bolmak bagtyýarlykdan nyşan. Men hem Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýyly mynasybetli Hormat haty bilen sylaglanyldym. Bu bolsa meniň Taze ýyl baýramçylygynyň ön ýanynda şatlygymy goşalandyrdy. Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag bolsun!

Sahypany taýýarlan: Sadap MUHAMOWA, «Biznes reklama».

Täze ýylyň önüsyrynda döwlet Baştutanymyzyň türkmen ýaşlarynyň ýaşayş-durmuşyna, ähli ugurlarda gazanan üstünliklerine bagyşlap ýazan «Ýaşlar — Watanyň daýanjy» atly kitaby ähli türkmenistanlylar üçin ajaýyp sowgat boldy.

Telekeçilik. Oba hojalyk: 2023-nji ýyl

www.br.com.tm

Täze gözýetimleri nazarlap...

Geçen ýylyň netijeleri hem-de luw ýylynda meýilleşdirilýän işler, wezipeler hakda Türkmenistanyň Senagatçylyk we telekeçiler birleşmesiniň başlygynyň Obasenagat toplumu we balykçylyk boýunça maslahatçysy, oba hojalyk ylmylarynyň doktory Şamyrat Herremow bilen söhbet.

Şamyrat HERREMOW, Türkmenistanyň Senagatçylyk we telekeçiler birleşmesiniň Obasenagat toplumu we balykçylyk müdirliginiň başlygy.

— Şamyrat aga, söhbedi arzuwdan başlaý. Täze ýylyň gutly bolsun! Gapymyzdan giren luw ýyly il-günümize bagt, ýurdumyza abraý, topragymyza bereket getirsin! Adatça, täze ýyla gadam goýlanda, yza nazar aýlap, taryhda galan ýylda edilen işlere ser salmak ýakymly bolýar.

— Aýdanyňyz gelsin! Luw ýyly yryma-nyňanýa görä, nuryly, ygally, ýer berekedi aňyrdan berlen sene bolmaly. Galanyňam gaýrat bilen alybereris. Yza nazar aýlamak, elbetde, geljek işleriňme täze «ýordumyň» agtarmaga badalga berýär. Umuman, Türkmenistanyň Senagatçylyk we telekeçiler birleşmesiniň agzalarynyň 2023-nji ýylynda bitiren işleri barada aýdanyňda guwandyrýjy boldy.

Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyş döwründe Milli Liderimiz, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gahryman Arkadagymyzyň bazar gatnaşyklarynda başyny başlan tutumly işleri Arkadagly Gahryman Serdarymyz — hormatly Prezidentimiz tarapyndan üstünlikli dowam etdirilýär. Şeýlelikde, ýurdumyzyň telekeçileriň işewür adamlary ýylyň-ýylyna täze üstünlikleri, taryh gatynda galjak döwletli işleri amal edýärler.

Umuman alanyňda, ýurdumyzyň altyn gaznasy hasaplanylýan telekeçileriň paýyna häzir ýurdumyza öndürilýän jemi içerki önümiň 70 göterimden gowragy düşýär. Oba hojalyk hem-de balykçylyk pudagy babatda aýtsak, bu san 90 göterimden hem geçýär. Geçen 2023-nji ýylda önümçiligiň gerimi giňedi, harytlaryň möçberidir görnüşleri artýr.

— Anyk mysallara ýüzlenäýsek!

— Mysal kän. Geçen ýyl birleşmämiziň agzasy «Ak bulut» hojalyk jemgyýeti Lebab welaýatynyň Köýtendag etrabynda gurluşyk garyndysy we beýleki gurluşyk materiallaryny öndürýän täze kärhanany işe girizdi. Bilşimiz ýaly, genjikanly Köýtendagda gurluşyk üçin niýetlenen çig mallaryň uly gorylary bar, özem olaryň görnüşleri onlarçadyr. Şeýle-de birleşmämiziň agzasy «Turan ýyldyzy» hususy kärhanasy Lebab welaýatynyň çäginde aýna süýümünden armatur, şeýle hem armatur setkasyny öndürýän kärhana gurdy. Bu önümlere içerki bazarda hem, daşary ýurtlarda hem uly isleg bildirilýär. «Şamekan» hojalyk jemgyýeti önümçilik çygryny barha giňeldýär. Daşary bazarda öz önümleri bilen adyňan bu kärhana geçen ýyl polimer we kom-

pozit materiallaryndan kiçi göwrümlü gaýyklary, howuzlary we wannalary öndürüp başlady. «Nurly energiýa çeşmesi» hojalyk jemgyýeti Ahal welaýatynyň çäginde dokma senagatynda ulanylýan dürli görnüşli himiki reagentleriň önümçiligini ýola goýdy. «Rysgally zähmet» hojalyk jemgyýetimiz Lebap welaýatynyň motor we çalgý ýaglaryny öndürmeğiň iň zamanabap önümçiligini işe girizdi. Şeýle-de «Geljege miras» hojalyk jemgyýeti mineral we sintetiki motor ýaglarynyň, «Garagum» hojalyk jemgyýeti täze önümçilik bolan «Meltblau» dokalmadyk materiallaryň, «Döwletli asyr» hususy kärhanasy Balkan welaýatynyň çig mallaryň hasabyna bitum membranynyň, «Naýbaşy» hususy kärhanasy kagyz hem-de plastik galyndylaryny gaýtdan işlemeğiň hasabyna hajatlyk harytlaryň, «Ynamly ýoldaş» hojalyk jemgyýeti Ahal welaýatynyň köpürjüklenen polietilen listleriniň önümçiligini ýola goýdy. Bu önüm düýpden täze görnüş bolup, gurluşykda ses, suw hem-de bug izolasiýasy üçin ulanylýar. Onsoň islegiň uludugy düşüňliklidir. «Maksatly gerçek» hususy kärhanasy mis kafeliniň önümçiligini ýola goýdy. «Üznüksiz hyzmat» hususy kärhanasy elektrik toguny saklaýjy we ýimlendiriji «Çeşme» haryt nyşanly UPS enjamlaryny öndürüp ugrady. «Emir söwda» hojalyk jemgyýeti geçginli harytlary bilen içerki bazarda bellidir. Geçen ýylda bolsa işine ezber ýigitler gury halyndaky uglerodnyň ikinji oksidiniň, ýagny gury duzuň önümçiligini ýola goýdular. Täze haryt, esasan, azyk önümlerini sowatmakda, saklamakda we daşamakda juda zerur bolup durýar.

«Çäksiz söwda we mahabat» hususy kärhanasy hem-de «Nurly meýdan» daňhan hojalygy bolsa mineral hem-de çylşyrymly garyşyk, ýagny NRK dökünleriniň önümçiligini işe girizdi.

Biziň topragymyza gowaçanyň bol hasylynyň ýetirdirilýändigini bilýänsiňiz. Şonuň bilen baglylykda, dokma senagaty milli ykdysadyýetiň kerwenbaşy pudaklarynyň birine öwrüldi. Şu jähtden, telekeçilerimiz dokma-tekstil önümçiliginde işlerini barha giňeldýärler. Esasanam, pagta süýümünden alynýan nah ýüplügi dünýä bazarynda geçginli haryt hökmünde belli. Ynha, Balkan welaýatynyň «Batly gadam» hususy kärhanasy nah ýüplügiň önümçiligini artdyrmak maksady bilen, kuwwatlylygy ýylda 7 müň tonna barabar bolan täze önümçilik enjamlaryny gurnady. Bu bolsa, ön işläp duran enjamlar

bilen bilelikde indi ýylda 15 müň tonna nah ýüplügi öndürmek mümkinçiligini döretdi. Şeýle-de Ahal welaýatynyň «Gök saraý», «Şirin aý», «Döwranly döwlet», Mary welaýatynyň «Türkmeniň rysgaly» hususy kärhanalarynda geçen ýyl nah önümçiligi üçin täze enjamlar gurnaldy. Umumylykda alanyňda, bu önümçilikleriň jemi kuwwaty ýylda 20 müň tonna çemesidir.

Öň ýurdumyza bolmadyk, emma ösen durmuş hajatlary şertlerinde diýseň zerur önümçiliklere hem marketingden goway baş çykarýan telekeçilerimiz barha uly hyjuw bilen ýapysýarlar. Ynha, gurluşygy tamamlajy tapgyrlarda alnyp barylýan, has anygy, 2024-nji ýylda açylmagy meýilleşdirilýän täze önümçilik toplumu Ahal welaýatynyň Owadandepede alnyp barylýar. «Arassa ädim» hojalyk jemgyýetiniň zirzibilleri doly gaýtdan işläp, ekologiýa taýdan arassa dökün, PET übtükleri, poliyester sapagy, rezin plitkalary, kagyz-karton gutulary, plastmassa gaplary we ýaşsıklar öndürjek kärhanasy täze önümçilikdir.

— Tüýs «tüweleme» diýerlik-dä onda. Öňüni kesmäli weli, täze ýyla batly gadamlar bilen barylýandygy begendirýär. Ýadyma düşende, bir zady aýdajyň. Täze ýylyň ön ýany bazara barmak miýesser etdi. Gireniňden göwnüň galkynyň, görseň, gözüň dokunýberjär..

— Indi yzyny men aýdaýajyň. Özem anyk maglumatlardandy sanlardan başlaýjy! Geçen 2023-nj ýylda ak bazary bezejek, market dükanelarynda islegi alynjak azyk önümleriniň 100-e golaýynyň türkmen telekeçileri tarapyndan öndürilip başlanandygy, eýsem, begençli, buýsandyryjy dälmidir?! «Ýeserje» çaga ýimti, 23 görnüşli şöhlät önümleri, 25 görnüşli alkogolsyz içgileridir miwe şerbetleri, miweleriň şerbet suwlary, süýji-kökeleriň 30-dan gowrak görnüşleriniň öndürilip başlanmagy — ine, bazar bolçulygy.

Azabyň rehnedi arzyly. Aýtjak bolýanym, geçen ýyl oba hojalyk we azyk ugurly önümçilikleriň 20-den gowragy işe girizildi.

Türkmen telekeçileriniň eksport geografiýasam barha giňeýär. Russiýa Federasiýasy, Gazagystan, Eýran, Gyrgyz Respublikasy, Birleşen Arap Emirlikleri, Azerbaýjan, Gruziýa, Türkiýe, garaz, geçen ýyl bu san hasam köpeldi. Ýewropa döwletleri bizde bitýän azyk önümlerine, ylaýta-da, ýyladyşhanalarda ýetirdirilýän bakja önümlerine uly isleg bildirýärler. Birje sana üns beriň: diňe meslor önümçiliginiň eksport söwdasy 100 million amerikan dollaryna ýetdi. Umuman, geçen ýyl telekeçilerimiziň oba hojalyk önümleriniň eksportyndan gazanan peýdalary 135 million amerikan dollary möçberinde ýokarlandy. Bu görkeziji geçen ýylky bilen deňeşdireniňde, 10 göterimdenem ýokarydyr.

— Şu sanlardy maglumatlar iş orunlary, täze

hünärler bilen hem baglanyşyklydyr, şeýle dälmi?

— Gaty dogry. Muny delillendirmek üçinem men ýene-de anyk sanlary agzaýajyň! Diňe geçen ýylda täze önümçilikleriň işe girizilmegi 500-den gowrak täze iş orunlarynyň açylmagy bilen bagly boldy. Asyl-ha, Türkmenistanyň Senagatçylyk we telekeçiler birleşmesi dörali bari ýurdumyza 422 müňden gowrak hemişelik iş yerleri döredi. Bu heniz hemmesi däl. Ekinler ekilende, bejerilende, hasyl ýygналанда wagtlaýyn hem-de möwsümleýin işe kabul edilýänler hem müňlerçedir. Bu san ýene-de artar. Ynha, Arkadag şäherinde bina edilen 337 çemesi desganyň gurluşygynda 56 müň 800-den gowrak dürli hünärli adamlar zähmet çekdiler. Bu ajaýyp şäheriň ikinji tapgyrynda aglaba işler ýene-de telekeçi gurluşyklara ynanyldy. Diýmek, on müňlerçe adamlara täze işler garaşýar.

— Şamyrat aga, ýeri gelende, bagçylyk hem-de balykçylyk hakda hem durup geçäýseňiz!

— Men alym hökmünde şu meselede birje mysaly ýada salaýjyň! Bütin dünýäde kabul edilen kada boýunça adamyň her ýylda 12 kilogram balyk iýmegi saglygy üçin hökmany hasap edilýär. Şeýle bolansoň, telekeçilerimiz balykçylyk pudagyna ünsi has güýçlendirdiler. Bilýän bol-saňyz, Türkmenistanyň Prezidentiniň 2018-nji ýyldaky degişli resminamasyna laýyklykda, döwlet eýeçiligindäki balyk hojalygy kärhanalary hususlaşdyrylyp, Türkmenistanyň Senagatçylyk we telekeçiler birleşmesiniň agzalaryna berildi. Şeýlelikde, balykçylyk bilen meşgullanýan telekeçilerimiziň sany 66-a ýetip, olaryň zähmeti netijesinde 2022-nji ýylda 2500 tonna golaý balyk we balyk önümleri öndürildi. Döwrebap önümçilikler döredildi, gaýtdan işlenen hem-de gutulara gaplanan balyk önümleriniň möçberi hem, görnüşleri hem köpeldi. Esasanam, «Hazar balyk» azyk görnüşli paýdalar jemgyýeti, «Elin balyk» hojalyk jemgyýeti, «Toý zaman» hojalyk jemgyýeti, «Ak durna» hususy kärhanasy, «Lebab balyk» hojalyk jemgyýeti, «Täze balyk» hususy kärhanasy işleriniň gerimini barha giňeldýärler.

Şeýlelikde, birleşmämizde balykçylygy ösdürmek boýunça kuwwatlylyk ýylda 5 müň tonna çenli ýokarlanar.

Miwe hakda-da aýdara zat kän. Dürli miweler ýylyň bütin dowamynda biziň iýmit rasionymyza hökman bolajmaly. Ylaýta-da, ýaş çagalardy ýetginjekler üçin bu has hem zerurdyr. Indi öz işimiz bilen baglanyşdyrjak, telekeçilerimiziň ýetirdirýän baglarynyň meýdany 13850 gektara ýetiberdi. Baglaryň sorty, görnüşlerem sanasaň, yüzlerçä barar. Soňky ýyllarda bolsa Gresiýadan, Türkiýeden, Ysraýyldan getirilen «karlik» sortly, ýagny pes we ýarym pes boýly nahallar ekilýär. Olar eýýäm ikinji ýylda 35 göterim miwe berýär, doly ýetipende bolsa, 30-40 kilograma barýar. Bu adaty nahallardan 3-4 esse ýokary hasylyly diýmekdir. Ylaýta-da, Ak bugdaý, Bäherden, Kaka, Köýtendag, Şabat etraplarynda telekeçilerimiz bag meýdanlaryny barha giňeldýärler. Umuman, bu tema özbaşyna bir gyzlykly gürrüň.

— Onda ýaggy söhbedi geljekde hem dowam etdirmek umydy bilen, şu gürrüňdeşligimizi jemläýeli. Täze ýylda gadamlaryňyz hasam batly bolsun!

— Aýdanyňyz gelsin! Täze ýylymyz düşümlü, bagtly, bereketli ýyl bolsun!

Söhbetdeş bolan:

Gurbannazar ORAZGULYÝEW, Türkmenistanyň Hormatly il ýaşulusy, ýazyjy, «Biznes reklama».

Ýurdumyzyň altyn gaznasy hasaplanylýan telekeçileriň paýyna häzir ýurdumyza öndürilýän jemi içerki önümiň 70 göterimden gowragy düşýär.

Oba hojalyk hem-de balykçylyk pudagynda öndürilýän jemi içerki önümiň 90 göterimden gowragy hususyýetçilerimiziň paýyna düşýär.

Biznes reklama

Maliýe bazary we ykdysadyýet

www.br.com.tm

Halkara maliýe bazarynda transmilli banklaryň orny

Globallaşmak şertlerinde täjirçilik banklarynyň transmilli banklaryna (TMB) öwrülme hereketleri häzirkiki global maliýe bazarynyň häsiýetli aýratynlyklarynyň biridir. Häzirkiki wagtda transmillileşmek hereketleriniň güýçlenmegi dünýä derejesinde bank işjeňliginiň tapawutly aýratynlygy bolup çykyş edýär. Dünýä ykdysadyýetine, aýry ýurtlaryň ösüş meýillere baha bermek hem-de öwrenmek TMB-iň we transmilli korporasiýalarynyň (TMK) iş aýratynlyklaryny we olaryň biri-biri bilen işjeň gatnaşmaklarynyň esasynda döreýän maliýe akymalaryny seljermesden mümkin däl. XXI asyryň başynda öňdebaryjy ösen ýurtlaryň müňden gowrak banklarynyň şahamçalaryny we bölümlerini öz içine alyan dünýä boýunça ýigirmä golaý in uly maliýe merkezler emele geldi. Bank işi boýunça halkara monopoliýalar XIX asyryň ahyrynda we XX asyryň başynda bank karteller we monopolist sindikatlar görnüşinde peýda boldy. Bular kapitallar bazarynda halkara maliýe hyzmatlary ýerine ýetirmekte ýöriteleşdiler. Senagat we bank kapitalynyň birikmegi hem-de goşulşygy netijesinde maliýe kapitalynyň gerimi giňeyär. XX asyryň 70 — 80-nji ýyllarynda monopolist banklaryň transmilli banklara öwrülme ýagdaýy bolup geçýär. Häzirkiki wagtda TMB-ler guramacylyk taýdan daşary ýurt wekilhanalaryny we şahamçalarynyň tory bolan uly maliýe-bank holdinglerini aňladýar.

TMB-ler ösüşinde uzak taryhy döwürleri başyndan geçirýär we globallaşmagyň täsir etmegi bilen milli banklaryň arasyndan ýiti bäsdeşligi netijesinde saýlanyp, halkara amallary geçirmekte ýöriteleşen iri banklara öwrülýär. Köp sanly abraýly halkara hasabat gulluklary, maliýe institutlar her ýyl dürli görkezijileri boýunça TMB-leriň sanawyny geçrip durýarlar. Sanawyň geçirilmeginde hasaba

alynýan esasy görkezijiler: girdejileriň dinamikasi, aktiwleriň göwrümi, öz aktiwleriniň ösüşi, depozit goýumlaryň möçberi, berlen karzlaryň möçberi we ş.m.

2021-nji ýylyň jemleri boýunça 100 sany dünýäniň in uly banklaryna baha berjek bolsa, onda olaryň başdan bir bölegi Hytaýyň banklaryna degişli bolýar. Hytaýyň banklary soňky ýedi ýylyň dowamynda halkara guramalarynyň sanawynda yzygiderli öňdäki orny eýeläp gelyär. Bu sanawda ABŞ-nyň we Ýaponiýanyň banklarynyň her haýsyna ondan bir bölegi degişlidir. Her bir üçünji bank Ýewropa Bileleşiginiň banky bolýar. Öňdebaryjy orunlary eýeläýän şweýsar banklarynyň diňe ikisi bu sanawa goşulan. Şeýle hereketleriň ýüze çykmagy maliýe institutlaryň arasyndaky bäsdeşligiň has hem ýitileşýändiginiň we transmilli banklaryň dünýä ykdysadyýetinde tutýan ornunyň barha ýokarlanýandygynyň alamatydyr. TMB-ler aktiwleriniň we kapitalynyň möçberi boýunça iri maliýe guramalar bolup, karz maýasynyň halkara hereketinde esasy araçydyr. Dünýä maliýe bazarynda öz işini amala aşyran TMB-leriň jemleýän maýa goýumlaryndan, maliýe gorlaryndan ybarat bolan pul akymalarynyň köp bölegi öňdebaryjy ýutlara degişlidir. Bular dünýä bazaryndaky walýuta we karz amallaryna, döreýän maliýe akymalaryna gözegçilik edýärler. Şeýle banklaryň işi halkara amallarynyň uly paýy, işleriniň global häsiýeti we berilýän hyzmatlaryň giň gerimi we köptaraplylygy bilen häsiýetlendirilýär.

Akjemal BURUNOWA,
Türkmenistanyň Prezidentiniň ýanyndaky
Döwlet gullugy akademiýasynyň dosenti,
ykdsady ylymlarynyň kandidaty.
Perhat MELEJÄÝEW,
Türkmenistanyň Prezidentiniň ýanyndaky
Döwlet gullugy akademiýasynyň diňleýjisi.

(Dowamy gazetiniň indiki sanynda).

Ykdysadyýetiň italyýan nusgasy

ABŞ-nyň Söwda ministriginiň Halkara söwda dolandyryşy (ITA) edarasynyň hasabatyna laýyklykda, pandemiýanyň ýaramaz täsiri Italiýanyň awtoulag, deri, egin-eşik, nebit önümçilikleriniň pese çakmagyna getirse-de, oňlanyşykly hereketleriň netijesinde 2021-nji ýylda ýurduň jemi içerki önümünde 6,7 göterimlik ösüş hasaba alyndy. Şeýlelikde, Italiýanyň ykdysadyýeti 2021-nji ýylda 2,1 trillion amerikan dollarylyk jemi içerki önümi bilen dünýäde 8-nji, Ýewropa Bileleşiginde 3-nji orny eýeledi.

2022-nji ýylda Italiýanyň jemi içerki önümi 2021-nji ýyl bilen deňeşdirilende, 3,72 göterim ýokarlandy. 2022-nji ýylda ýurduň jemi içerki önüminiň 1,96 göterimi oba hojalygynda, 23,03 göterimi senagatda, 64,79 göterimi hyzmatlar pudagynda gazanyldy. Şol ýyl, takmynan, 556 milliard amerikan dollarylyk harytlary daşary bazarlara ugradyp, eksport kuwwaty boýunça dünýäniň 7-nji ýurdy boldy. Eksport harytlaryna, esasan, awtoulaglar we ätiýaçlyk şaýlary, dokma we deri önümleri, egin-eşik-

ler degişli bolup, olar Ýewropa Bileleşiginiň ýurtlaryna ugradylyar. Ýeri gelende aýtsak, Italiýa deri önümlerini eksport etmede dünýäde 1-nji ýerde durýar.

2023-nji ýylyň soňky çäreginde Italiýanyň jemi içerki önümünde birneme ösüş hasaba alyndy. Şeýlelikde, degişli bilermenleriň çaklamalaryna görä, ýurduň jemi içerki önüminiň ýyllyk ösüşi 0,7 göterime deň bolmagyna garaşlylyar. Maliýeleşdirilen maýa goýumlaryň netijesinde ösüş 2024-nji ýylda 0,9, 2025-nji ýylda 1,2 göterime çenli ýokarlanar. Şeýle-de ýurtdaky hümmetsizlenme şu ýylyň jemleri boýunça 6,1 göterime, 2024-nji ýylda 2,7, 2025-nji ýylda bolsa 2,3 göterime çenli pese düşer.

Tamamlanyp barýan ýylda ýurduň adam başyna düşýän jemi milli girdejisiniň 37,64 müň amerikan dollaryna, adam başyna düşýän jemi içerki önüminiň bolsa 37,13 müň amerikan dollaryna deň bolmagyna garaşlylyar. Şeýle-de ýurduň jemi milli girdejisiniň 2,22 trillion amerikan dollaryna, jemi içerki önüminiň 2,19 trillion amerikan dollaryna deň bolmagyna garaşlylyar.

eurostat

«Eurostat» döwlet habarlar gullugynyň hasabatyna görä, 2023-nji ýylyň oktyabr aýynda Italiýanyň oňyn söwda balansy 3616,7 million ýewro deň boldy. Ýylyň jemleri boýunça in ýokary oňyn söwda balansy sentýabr aýynda — 4155,1 million ýewro möçberinde hasaba alyndy. Muňa garamazdan, 2022-nji ýylyň awgust aýyndaky -7654,4 million ýewro soňky 2 ýylyň içindeki in pes söwda ýetmezçilik balansy boldy. Ýeri gelende aýtsak, Italiýa jemi içerki önümi boýunça dünýäde 8-nji, eksport kuwwaty boýunça 7-nji, importy boýunça 10-njy, ilatyň jan başyna

düşýän jemi içerki önümi boýunça 37-nji orunda durýar.

Ýurduň eksport harytlarynyň hatarynda, esasan, derman serişdeleriniň (26,8 milliard amerikan dollary), awtoulaglaryň (16,5 milliard amerikan dollary), gaýtadan işlenen nebitiň (15,2 milliard amerikan dollary), awtoulaglaryň ätiýaçlyk şaýlarynyň (14,9 milliard amerikan dollary) atlary agzalýar. Häzirkiki wagtda Italiýa külal önümleriniň (5,3 milliard amerikan dollary), makaronyň (3,62 milliard amerikan dollary), eýlenen at we gara mal derileriniň (2,89 milliard amerikan dollary) ekporty boýunça dünýäniň in öňdebaryjy ýurdy hasaplanýar. Ýurda daşary döwletlerden çig nebit (31 milliard amerikan dollary), tebigy gaz (30,5 milliard amerikan dollary), awtoulaglar (26,2 milliard amerikan dollary), derman serişdeleri (17,6 milliard amerikan dollary) getirilýär. Germaniýa, Fransiýa, ABŞ, Ispaniýa, Beýik Britaniýa, Hytaý, Niderlandlar Patyşalygy ýaly döwletler Italiýanyň esasy daşary söwda hyzmatdaşlary hasaplanýar.

Internet maglumatlary esasynda taýýarlan: Jahantäç ÖWEZOWA, Türkmenistanyň Daşary işler ministriginiň Halkara gatnaşyklary institutunyň talyby, «Biznes reklama».

● birža söwdalary

Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasynyň geçen hepdedäki söwdalary

Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasynyň geçen hepdedäki söwdalarynda geleşikleriň 22 sany hasaba alyndy.

Daşary ýurt walýutasyna Birleşen Arap Emirliklerinden, Türkiýe we Gyrgyz Respublikalaryndan, Owganystandan, Russiýa Federasiýasyndan gelen telekeçiler «Türkmennebit» döwlet konserninde öndürilen awiakerosini, «Türkmenhimiýa» döwlet konserninde öndürilen «B» markaly karbamidi satyn aldylar. Şeýle-de Dokma senagaty ministrliginiň kärhanalarynda öndürilen dürli görnüşli dokma önümler satyldy. Geleşikleriň jemi bahasy 25 million 117 müň 900 amerikan dollaryndan gowrak boldy.

Ýurdumyzyň telekeçileri içerki bazar üçin jemi bahasy 11 million 505 müň 400 manatlykdan gowrak bolan nebit bitumyny, türkmen el halylaryny we dürli görnüşli dokma önümlerini satyn aldylar.

«Eurostat» döwlet habarlar gullugynyň hasabatyna görä, 2023-nji ýylyň oktyabr aýynda Italiýanyň oňyn söwda balansy 3616,7 million ýewro deň boldy.

Häzirkiki wagtda Italiýa külal önümleriniň, makaronyň, eýlenen at we gara mal derileriniň ekporty boýunça dünýäniň in öňdebaryjy ýurdy hasaplanýar.

Ýaşlaryň sözi

www.br.com.tm

binagärlik

Arkadag şäheri – ösüşiň we gözelligiň şäheri

Arkadag şäheriniň keşbinde milli binagärliğin iň gowy nusgalary binagärlik we bezeg babatda häzirkî zaman meýilleri bilen sazlaşykly utgaşýar. Bu ýerde halkara ülnüilerine, şol sanda tebigaty goramak ulgamyndaky ölçeglere laýyk gelýän toplumlaýyn infrastrukturanyň döredilmegi şäher ýaşajylary üçin oňaýly ýaşajyş-durmuş şertlerini üpjün edip, bu şäher dünýäniň sähergurluşyk we inžener-tehniki ösüşiniň iň täze nusgalaryny özünde jemleýär.

Köpetdagyň ajaýyp dag eteklerinde ýerleşýän täze şäher öndebaryjy sanly, maglumat-aragatnaşyk we «ýaşyl» tehnologiýalara esaslanýan «akyly» şäheriň aýdyň nusgasydyr. Bu ýerde ekologiýa ýaly möhüm ugra aýratyn üns berilýär. Arkadag şäheriniň «Ýewropada Howpsuzlyk we Hyzmatdaşlyk Guramasynyň sebitde durnukly, «ýaşyl, howa üçin oňaýly we innowasion çözgütlü şäherleri ösdürmek» taslamasyna goşulýandygy baradaky güwänamanyň berilmegi bu ulgama öňde goýlan wezipeleriň üstünlikli çözüldügendigine şaýatlyk edýär.

Hemmämiziň bilşimiz ýaly, Arkadag şäheriniň açylyş dabarasynyň çäklerinde Ruhýet köşgünde şäheriň dürli ugurlarynda gazanylan üstünlikleri tassyklaýan 21 sany halkara sylag gowşuryldy.

Arkadag şäheri öz tehniki we tehnologik häsiýeti boýunça tapawutlanýan, täze ölçeglere esaslanýan «akyly» şäheriň kämil nusgasydyr. Arkadag şäherinde döredilen ýaşyl zolaklar, ekilen baglar bu şäheriň görküne görk, gözelligine gözelligiň goşýar. Şäherde medeni-durmuş we önümçilik maksatly binalarydyr desgal bilen birlikde, medeni-seýilgäh zolaklarynyň döredilmegi, owadan suw çüwdürimleriniň gurulmagy bu ýerde

dynç almak üçin döredilen şertleriň biridir. Munuň özi täze şäheriň gurluşygynda ekologiýa talaplarynyň berk berjaý edilmeginiň, adamlaryň bagtyýar we uzak ömür sürmegi üçin arassa howa gurşawynyň döredilmeginiň mysalydyr. Arkadag şäheriniň gurluşyk taslamasynda göz önünde tutulan özgertmeler — oňaýly ýaşajyş şertleri, energiýa serişdeleriniň kadaly üpjünçiligi, häzirkî zaman infrastrukturasy, IT ulgam, ulag, saglygy goraýyş, bilim ulgamy ýaly «akyly» şäher konsepsiyasy esasynda gurlan desgalaryň möhüm pudaklarynyň arabaglanyşygyny üpjün edýär.

Gahryman Arkadagymyz: «Arkadag şäheriniň ýaşlaryň şäheri hökmünde ykrar edilmege guwançly ýagdaýdyr» diýip bellemek bilen, täze şäherde ýaşlara uly ornuň degişlidigini nygtaýar. Arkadag şäherinde ylym-bilim alýan, zähmet çekýän ýaşlar şäheriň jemgyýetçilik durmuşyna işjeň gatnaşyp, geljekde uly zähmet üstünliklerini gazanarlar.

Silapberdi NURGELDIÝEW,
Türkmen döwlet binagärlik-gurluşyk institutunyň okuw bölümüniň esasy hünärmeni.

saglyk

«Gara daşdan gara gyly saýlan göz...»

Ýurdumyzyň lukmanlarynyň we alymlarynyň önünde goýýan wajyp meseleleriniň biri häzirkî zaman innowasion usullaryny amaly lukmançylyga ornaşdyrmak we ýaş lukmanlardan tejribeli hünärmenleri taýýarlamak bolup durýar. Oftalmologiýa ulgamyň ösüşinde halkara gatnaşyklarynyň ýaýbaňlanmagynda döredilýän şertler göz kesellerini döwrebap bejermekde baý tejribe toplamaga ýardam berýär.

Myrat Garryýew adyndaky Türkmenistanyň Döwlet lukmançylyk uniwersitetiniň Göz keselleri ylmy-kliniki merkeziniň binýadynda göz keselleri kafedrasynyň professor-mugallymlary oftalmologiýa ugry boýunça hünär tejribesini geçýän lukmanlara usuly we amaly kömek bermek bilen, esasan-da, ýaş hünärmenleriň hünär derejesiniň kämilleşmesine ýardam berýärler.

Merkezde, esasan, durmuş taýdan goraga mätäçlere, ýagny çagalara, maýyplara, weteranlara we olaryň yzynda galanlara göz kesellerini bejermekde hyzmat edilýär. Ondan başga-da, merkezde gije-gündiziň dowamlynda ýurdumyzyň ähli künjeklerinden göze şikes alan ýa-da gözüň beýleki ýiti nogsanlyklary bilen ýüz tutan näsaglara gaýragoýulmasy oftalmologik kömek berilýär. Merkezde tejribeli lukmanlarymyz tarapyndan göz keselleri sebäpli ýüz tutanlara hyzmat etmeklik işleri ylmy esasyda alnyp barylýar. Merkeziň kabul ediş bölümüniň düzüminde çagalaryň görşüni goramak boýunça döwrebap enjamlar bilen üpjün edilen iki sany otag işleýär. Şol otaglar foropter, awtorefraktometr, pnevmotonometr, şyly cyra, sinoptofor, ambliokor, akkomodotrenner ýaly enjamlar bilen üpjün edilendir. Ýaňy doglan çagalaryň görşüniň ýaramazlaşmagyna sebäp bolýan, ýagny wagtyndan ön doglan çagalaryň retinopatiýasynyň, şeýle-de çagalarda retinoblastomanyň irki derejelerini anyklamaga ni-

ýetlenilen anyklaýyş «RetCam-3» enjamynyň biziň merkezimizde ornaşdyrylan innowasion enjamdygyny bellemelidir.

Myrat Garryýew adyndaky Türkmenistanyň Döwlet lukmançylyk uniwersitetiniň Göz keselleri ylmy-kliniki merkeziniň lukmanlary Türkmenistanyň Bilim ministrliginiň goldamagy esasynda mekdep ýaşly çagalaryň arasynda göz keselleriniň önüni almak we ýaýraýjylygyny peseltmek maksady bilen, Aşgabat şäherindäki mekdep ýaşly çagalaryň görüş ýitilgininiň barlagynyň — skining maksatnamasy boýunça her okuw ýyly ilkinji tapgyrda mekdepler bilen amaly maslahatlar geçirýär.

Tomusky dynç alyş möwsümünde Gökderedäki çagalalar sagaldyş-dynç alyş merkezinde göz kesellerini bejeriş we önüni alyş barlaglary geçirilýär. Bu geçirilýän çäreler çagalarda görüş ýitilgininiň peselmeginiň ilkinji alamatlary döwräp başlandan önüni almaga mümkinçilik berýär. Geçirilýän işleriň netijeli bolmagy üçin mugallymlaryň üsti bilen çagalaryň ene-atalaryndan sorag-jogap testleri alynýar, şeýle-de keselleriň anamnezini çuňňur öwrenmek üçin ylmy-barlag işi ýola goýlup, göz lukmanlary — mekdep — ene-atalar zynjyry düzülýär.

Hormatly Prezidentimiziň tagallasy bilen lukmançylyk ulgamynda halkara hyzmatdaşlygyň netijesinde täze giňişliklere çykylyar. Myrat Garryýew adyndaky Türkmenistanyň Döwlet lukmançylyk uniwersitetiniň häzirkî zaman tehnologiýalary bilen enjamlaşdyrylan döwrebap oftalmologik klinikasy täze döwrüň medisina ojagy bolup, biziň oftalmologlarymyz dünýä döwletleriniň birnäçesiniň ylmy-kliniki merkezlerinde tejribe okuwlaryny geçip, hünärini kämilleşdirýärler, öndebaryjy tejribäni öwrenýärler. Esasan-da, Russiýa Federasiýasynyň Moskwa şäheriniň Saglygy goraýyş ministrliginiň döwlet býujet edarasy bolan Gelmgols adyndaky Göz keselleriniň milli

lukmançylyk barlag merkezinde ikitaraplaýyn döwletara hyzmatdaşlygy artdyrmak babatdaky şertnama esasynda «Çaga oftalmology mekdebinin» çäklerinde geçirilýän okuw maslahatlaryna biziň merkezimiziň ylmy işgärleri, lukmanlary gatnaşyp, bilim derejesini we kärini kämilleşdirýärler.

Merkezde türkmen oftalmologlary döwlet Baştutanymyzyň goldawy tarapyndan döredilýän mümkinçilikden peýdalanyp, dünýä döwletleri bilen ylmy ösdürmegi, dürli ýurtlarda geçirilýän maslahatlara, kongreslere, forumlara gatnaşyp, tejribe alyşmagy dowam edýärler. Daşary ýurtlaryň oňyn tejribelerini öwrenmek we merkezde ornaşdyrmak maksady bilen, ýaş lukmanlarymyz Russiýa Federasiýasynyň Moskwa şäheriniň Saglygy goraýyş ministrliginiň döwlet býujet edarasy bolan Gelmgols adyndaky Göz keselleriniň milli lukmançylyk barlag merkezinde iş saparynda kämilleşdiriş okuwunda «Ortokeratologiýa», «Ultrasas barlag» boýunça hünär tejribelerini artdyrdylar, şeýle-de «Gözüň düýbünüň keselleriniň bejergisinde lazer tehnologiýasynyň» merkeze ornaşdyrylmagynda mümkinçilikleri döredildi. Merkezde ýaş hünärmenleriň Russiýanyň jemgyýetçilik guramasynyň Moskwa, Sankt-Peterburg hem-de Astrahan şäherlerinde geçirilen teleköpri formatyna göni ýaýlymda gatnaşygy guraldy. Bu geçirilýän işler ýaş lukmanlara halkara giňişlikde öwrenen tejribelerini merkeze ornaşdyrmakda giň mümkinçilikleri açýar.

Halkymyzyň saglygyny ýurdumyzyň baş baýlygyna deňeýän Milli Liderimiziň hemde Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň lukmanlara döredip berýän şertleri üçin alksy aýdýarys.

Annagurban ÖWEZOW,
Myrat Garryýew adyndaky Türkmenistanyň Döwlet lukmançylyk uniwersitetiniň Göz keselleri ylmy-kliniki merkeziniň lazer bölümüniň ylmy işgäri.

sanly ulgam

Döwrebap sanly mümkinçilikler

Uly üstünliklere beslenip tamamlanan 2023-nji ýylyň «Arkadag Serdaryly bagtyýar ýaşlar ýyly» diýlip atlandyrylmagy ýurdumyzyň ýaşlaryna bildirilýän uly ynamdyr. Bu Garaşsyzlyk ýyllarynyň ruhunda terbiýelenen ýaşlaryň ylmyna, bilimine, giň dünýägaraýyşyna, watansöýüjiligine, döredijilikli zähmetine goýulýan hormat-sarpadyr. Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe ylmyda, bilimde, ykdysadyýetde we beýleki ugurlaryň ählisinde mynasyp zähmet üstünlikleri gazanyp, ýurdumyzy ösüşlere beslemek biziň borjumyzydyr. Sanly bilim ulgamyňyň ösdürilmegi bu ugurda tehnologik täzeçilligi döretmegi we ýaýratmagy, bilim edaralarynyň tehnologiýa taýdan ösmeginiň çaltlandyrylmagyny, şeýle hem bilimiň ähli derejeleri üçin zerur elektron maglumatlary gorunyň döredilmegini we olara tor arkaly elýeterliligi üpjün etmegi göz önünde tutýar.

Döwletimiziň ähli ýokary, orta hünär we başlangyç okuw mekdeplerinde «Sanly bilim ulgamy» atly portal taslamasynyň ýola goýulmagy, bilim ojaklarynda teleköpri arkaly guralýan okuw sapaklary, internet bäsleşikleri berilýän bilimiň hilini ýokarlandyrmakda, okatmagyň usullaryny kämilleşdirmekde we öndebaryjy tejribelerden peýdalanmakda ägirt uly ähmiýete eýedir.

Tehnologiýanyň ösmegi bilen, elektron kitaphana, elektron kitaphana ulgamlaryndan peýdalanýanlaryň sany köpeliýär. Elektron kitap — munuň özi kitabyň elektron görnüşindäki sanly tilsimatlar arkaly taýýarlanan görnüşi. Elektron kitaphana bolsa dürli möçberdäki elektron kitaplaryň saklanýan ulgamy göz önünde tutýar. Türkmenistanyň kitaphanalarynda elektron kitaplaryň toplumy döredilip, ol kitaplary baradaky maglumatlar hem sanly ulgam arkaly beýan edilýär. Ýokary we ýorite okuw mekdepleriniň elektron kitaphana gorunda professor-mugallymlaryň okuw kitaplarynyň, gollanmalarynyň, ýazgylarynyň nusgalary hünärmenler tarapyndan elektron maglumat görnüşine geçirilýär we ol maglumatlar gory yzygiderli baýlaşdyrylýar. Maglumat tehnologiýalaryny ulanmaga esaslanýan okatmagyň täze usulyýeti ýokary hünär bilimiň tejribesine ynamly girizilýär. Ylmyň gazananlaryny bilim ulgamynda ornaşdyrmak arkaly, ýokary bilim bermekde häzirkî zaman tehnologiýalaryny ulanyp okatmak aýratyn işjeňlige eýe bolýar. Bu bolsa ýurdumyzyň aýdyň üstünliklerine öwürülýär we bilim işgärleriniň täze usulyýeti bermegine, ýaşlara dünýä derejesinde bilim-terbiýe bermegine giň ýol açýar.

2024-nji ýylyň «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýyly diýlip atlandyrylmagy edebiyata sarpaly halkymyzy juda begendirdi. Bu ýyl biz akylдар şahyrymyz Magtymguly Pyragynyň eserlerini dünýä jemgyýetçiligine has ýakyn tanyşdyrarsy, many syrlaryny öwrenersiz.

Biz talyp ýaşlara döwrebap ylym almaga giň mümkinçilikleri döredýän Arkadagly Gahryman Serdarymyza köp sagbolsun aýdýarys!

Muhammet BÄŞIMOW,
Seýitnazar Seýdi adyndaky Türkmen döwlet mugallymçylyk institutunyň talyby.

Täze ýylyňyz gutly bolsun!

www.br.com.tm

Umytlaryň wysal bolýan baýramy

Hawa, gys gelip bildigi, akja gara hem-de çagalaryň iň eý görýän baýramy bolan Täze ýyla garaşmak üýtgeşik duýgulary oýarýar. Täze ýyl – arzuwdan doly baýram. Ol – çaga dünýäsiniň täsin ertekisi. Onda ertekilerdäki jadyň bir üli jemlenen. Hut şonuň üçinem bu baýramda daş-töweregi, öýümizi dürli reňkdäki ýşyklandyryjy bezeglerdir şarlar, älemgoşar öwüşginli çyrajklar bilen bezemäge yhlas siňdirýäris.

Ýadymda. Täze ýyl baýramynyň belle-nilmeli gününüň säheridi. Daşarda «Gar ýagýar» diýdiler. Ynanmadym, atylyp çykdy, çyplaň halyma öz gözlerim bilen görmek üçin. Hakykatdanam, şeýle eken. Ýaňy ýagyp başlapdyr... Niýetem — Ýer ýüzünü tutuşlygyna aklyga büremek isleýär, owunjak tozgalap ýagýar. Bär-bärde goýarly däl. Bu ýagşy bilen gar petdeleri dyz boýuna ýetse gerek diýdirýär.

Wagt ýitirmän, yerli-ýerden ylgaşyp çykanymyz ýadymda. Kalbymyzda bes-län arzuwlarymyzy, çaga hyýallarymyzy, duýgularymyzy, garaz, bütin süňňümizi öz erkine goýbermek üçin. Biz bu gara uly umyt bilen garaşypdyk. Onuň hut

şu baýramda ýagmagyny tüýs ýürekden diläpdik. Kabul bolupdyr dileglerimiz. Nurundan, aklygyndan bir bölegini zemine ýollaýan asmana seretdik. Üýtgeşikligi, täsinligi öz gözümüz bilen göräýjek ýaly çänerlip-çänerlip bakdyk gök ýüzüne. Täsinligini ýere gar görnüşinde sepeleýän asmana uzak tiňkämizi dikip durmanam, akja gara gursagymyzy oýkadyk. Baý, şonda çaga duýgularymyz tereň derýa ýaly möwç urupdy, joşupdy.

Gar tokgalanyp başlandy hä diýmänem, yer ýüzi sähel agaran badyna. Mekdep howlusy bolsun ýa-da öý bolsun, çagalaryň bir ýere üşmegi üçin garyň ýagmagy bes. Olar wagt ýitirmän, üşerler bir ýere, onsoň başlanar gürp-de-gürp. Kimiň kimi kowalaýany ýa kimi nyşana alýany asla belli däl, her kim çem gelen ýere zyňýar gar tokgasyny. Bolýar bir hezillik. Gar degip, ýañajyklary gyzaran çagalaryň ýüzünde dörän ýylgyrşyň aňyrsynda: «Ine, bu — Ýer ýüzünde multfilmlerdäki ýaly täsinligiň, ertekilerdäki ýaly jadyň bar diýildi. Biz muňa ynanýardyk» diýen many jemlenýär. Ony görmek üçin üýtgeşik göz bilen seretmegiň zerurlygy ýok, adaty ynsan gözleri bilen kalbyňyzy açyp bakmak ýeterlik.

Täze ýyla has üýtgeşik gelşik hem ýaraşyk berjek akja gar çaga arzuwlarymyzyň bir bölegidi. Eger-de täze ýylyň ilkinji gününüň öň ýanynda – köne ýylyň iň soňky gününde ýa-da Täze ýyl gijesinde gar ýagaýsa, onda geljek ýyl bilen baglanyşykly eden ähli arzuwlarymyz wysala gowşajak ýalydy. Çaga dünýämiziň hyýalymyzda janlandyran täsinlikleriniň hasyl bolmagynyň bir nyşanydy garyň ýagmasy. Ol asmandan zemine gyssanman, maýdalyna iner durar, biz bolsa Täze ýyl gijesinde gor ýaly oduň başynda jemlenip, penjireden daşaryk seredip oturyşymyza, gar tozgaýyklarynda bagtyň bölejiklerini göreris. Hyýalymyzda bolsa, tüsseçykardan ýazan hatymyzy alan Aýazbabanyň uçýan sugunlaryna münüp, dünýäniň dürli künjündäki çagalaryň hemmesine sowgat bermäge ýetişjek bolup gelşi janlanýar.

Henizlerem Täze ýyl baýramynda garyň ýagmagyna çaga duýgulary bilen garaşyryn. Elimi gar tokgalaryndan dolduryp, gar degip, ýüzi-gözi gyzaran, dem almak niýeti bilen çete çykan gyzjagazyň arkasyndan sugşurýaryn elimdäkilerden. Wagtyň öteçidigini, şol Täze ýylda ak ýapynjasyny arka atan barlygyň üýtgeşikligini hemem bu pursadyň gaýtalanmajakdygyny aýdasym geldi. «Mähedel etme arzuwlaryňy, seret, akja gar ýagýar. Kalbyňdakylary dile getirme-gi unutma! Täze ýyl – arzuwlaryň hasyl bolýan baýramy». Ol bolsa äwmän, mys-sa ýylgyrýar-da, ýene gar petdeleriniň howada eýläk-beýläk gaýmalaşýan yerine siňip gidýär...

Sönmeýän arzuwlaryň, yzda galan ýylyň ýagşy ýatlamalarynyň, geljek ýyldan garaşylýan islegleriň baýramynda maşgala saçagyň başyna üşüp, edil çagalýk dünýäsindäki ýaly hyýallaryň hakykatda hasyl boljagyna ynanyp, umyt-arzuwlaryňyzy uzaklara – dilegleriň kabul bolýan ýerine ugratmagy unutmaň! Çagalaryň isleglerini ýerine ýetirýän Aýazbaba deýin, belki, ykbal-da bu baýramyň şanyňa kalbymyzda bes-länlerimizi kabul kylar.

Bägül BERDIÝEWA,
Ak bugdaý etrabynyň 28-nji orta mekdebiniň mugallymy,
«Biznes reklama».

Täze ýyl arzuwlary

Her täze ýyl täze gadam, täze şan,
Päk arzuw – niýete beslenýär ynsan,
Tutuş adamzadyň beýik islegi –
Asudalyk bolsun Zemin hem Asman!

Luw ýyly, gel dünýä bagt eçil sen,
Müşgil ýollar asan bolup geçilsin.
Gelin gelsin, bäbek gelsin öylere,
Jaý toýlarda nogul-nabat seçilsin.

Açylsyn gapylar göwünler ýaly,
Gün-günden gowlansyn hassalaň haly,
Gelim-gidim bolsun, mähre çolanyp,
Mukaddes ojaklaň nurana ýoly.

Pällermiz pes bolsun, mertebe beýik,
Synan göwünlere söýgidir seýik.
Gyzlar hüýre meňzäp bezesin toýy,
Yüpek-parçalardan lybaslar geýip.

Artdyr maşgalanyň süýji dadyny,
Jemle bir saçağa ýakyn-ýadyny,
Ynsanlaryň päk niýeti nur bolup,
«Jan» diýip tutsunlar tutan adyny.

Diýarymyz rowaçlansyn ýene-de,
Joşsun gülki, şatlyk şanly senede.
Pyragyň çoh garaşan eýýamy,
Has galkynsyn oguz ilin jem ede.

Magtymgulyň şygry ýaly dür bol sen,
Goşga, aýdym-saza hormat bol bolsun.
Arkadag Serdarly, Milli Liderli,
Diýaryma ugran ýoluň ýol bolsun!

Her täze ýyl täze gadam, täze şan,
Päk arzuw – niýete beslenýär ynsan,
Tutuş adamzadyň beýik islegi –
Asudalyk bolsun Zemin hem Asman!

Gülşirin HANOWA,
Türkmenistanyň Prezidentiniň ýanyndaky
Döwlet gullugy akademiýasynyň mugallymy.

TÄZE ÝYLYŇ BELLENILIŞI

Yer togalagynda ýaşayan her bir ynsan täze ýyla uly umyt bilen garaşýar. Çünki täze ýyl – täze maksat, täze başlangyç.

Täze ýyly ilkinji bolup haýsy ýurt garşy alýarka? Bu sowal her bir adamy zyklandyryňan bolsa gerek.

Mälim bolşy ýaly, her bir täze ýyl seneleriň özgeriş çyzygy diýlip alýnar. Bu çyzyk Aziýa bilen Amerikanyň araçäginde ýerleşýän Bering bogazyndan geçýär. Bu özgeriş çyzygyna Çukotka ýarym adasy has golaýdyr. Şoňa görä, Çukotka ýarym adasynda ýaşayan ilat

dünýäde ilkinji bolup täze ýyly garşy alýar. Şol gün Çukotkanyň köçelerinde uly-uly täze ýyl arçasy dikilip, kemsiz bezelýär. Uzakly gije aýdylyan aýdym-lar, degişme sahnalary adamlaryň göwün mülküne aram berýär.

Täze ýyl dünýä ýurtlarynda dürli wagtlarda bellenilýär. Orta Aziýa halklarynda täze ýyl gadymy döwürlerden bäri 21-nji martda, ýagny Gün hamal ýyldyzlar toparyna girende bellenilýär. Ýewropanyň birnäçe ýurtlarynda bolsa ol dekabr aýnyň tamamlanmagy bilen bellenilýär.

Aý-gün kalendaryny ulanýan ýurtlarda täze ýyl senesi 20-nji ýanwardan 20-nji fewral aralygynda haýsy hem bolsa bir güne düşýär. Täze ýyl Hindistanyň günortasynda martda, demirgazygynda aprelde, günbatarynda oktyabrda baýram edilýär. Efiopiýada täze ýyl oktyabr-ryň ortasynda, Birmada, Laosda aprelde, Eýranda, Owganystanda 21-22-nji martda «Nowruz» ady bilen garşylanýar.

Aýgözel REJEBOWA,
Türkmenistanyň Döwlet energetika institutynyň mugallymy.

Her bir täze ýyl seneleriň özgeriş çyzygy diýlip alýnar. Bu çyzyk Aziýa bilen Amerikanyň araçäginde ýerleşýän Bering bogazyndan geçýär.

Orta Aziýa halklarynda täze ýyl gadymy döwürlerde 21-nji martda, ýagny Gün hamal ýyldyzlar toparyna girende bellenilipdir.

Jahan habarlary

www.br.com.tm

Ilkinji 100 milliard dollarly zenan belli boldy

Fransiyanyň «L'Oréal» kompaniýasynyň esaslandyryjysy Maýersiň agtygy Fransua Bettankur Maýersi dünýäde 100 milliard dollarly ilkinji zenan bolmagy ba-

şardy. «Bloomberg»-iň milliarderler indeksiniň maglumatlaryna görä, geçen hepdäniň penşenbe güni Fransua Bettankur Maýersiň puly 100,2 milliard amerikan dollarlyna ýetdi. Maýersiň baýlygynyň artmagy 1909-njy ýylda esaslandyrylan «L'Oréal»-yň paýnamalarynyň bahasynyň ýokarlanmagy bilen baglydyr. Kompaniýanyň bahasy 268 milliard amerikan dollarly möçberinde diýlip çaklanylýar. Mirasdar Fransua Bettankur Maýersi häzirk wagtda «L'Oréal» kompaniýasynyň başlygynyň orunbasary bolup işleýär we maşgalasy bilen bilelikde paýnamalaryň 35 göterimine eýeçilik edýär. Fransua Bettankur Maýersi «Forbes» žurnaly soňky 3 ýylda 3 gezek dünýäniň iň baý zenany hökmünde ykrar etdi.

Taýýarlan: Merjen ANNAORAZOWA, Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sport žurnalistikasy hünäriniň talyby.

Eýran bilen Russiýa milli walýutalarynda hasaplaşarlar

Eýran bilen Russiýa 2024-nji ýylyň birinji çärýeginde ABŞ-nyň dollarlynyň ýerine öz milli walýutalary arkaly hasaplaşmak boýunça şertnama gol çekmegi maksat edinýärler. Bu barada Eýranyň Merkezi bankynyň müdiri Muhammet Reza Farzin geçen hepdäniň penşenbe güni aýtdy.

ISNA habarlar agentliginiň habar

bermegine görä, Farzin: «Häzirk wagtda Eýranyň Russiýa ugradýan eksportyndan importy pes. Söwda dolanyşygyny artdyrmak üçin Eýran bilen Russiýanyň arasynda özara milli walýuta şertnamasyna gol çekmegi dogry hasaplaýarys» diýip belleýär. Geçen hepdäniň başynda Farzin Moskwada iki günlük iş saparynda bolup, Russiýanyň Merkezi bankynyň başlygy Elwira Nabiullina bilen duşuşy. Farzin we Nabiullina Eýranyň zerur rus harytlaryny import edip bilmeği üçin 6,5 milliard rubl (73,45 million amerikan dollarly) karz liniýasyny açmak barada ylalaşdylar. Geçen hepdäniň çarşenbe güni «Tasnim» habarlar gullugy Eýranyň Merkezi bankyna salgylanyp, ýurduň «Sepah» bankynyň rus harytlaryny import etmek üçin ilkinji daşary ýurt akkreditiwini açandygyny habar berdi.

Taýýarlan: Yslamhan ÇARYÝEW, Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sport žurnalistikasy hünäriniň talyby.

«Yonekey» marketpleýsi
Täze ýyl mynasybetli Hytaýdan
onlaýn sargyt edilen harytlaryň
ählisini mugt eltip berdi

«Yonekey» marketpleýsi Täze ýyl mynasybetli 28-nji dekabrdan başlap, Hytaýdan onlaýn sargyt edilen harytlaryň ählisini mugt eltip berdi. Ulanyjylara diňe harydyň puluny tölämek galdy.

«Yonekey» marketpleýsi Türkmenistanyň ähli künjegindeki ildeşlerimiz üçin Hytaýdan dürli görnüşli harytlary iň arzan bahalardan getirip berýär. «Yonekey» kärhanasynyň saýtyndan we mobil goşundysyndan erkekler, zenanlar we çagalar üçin egin-eşikleri hem-de aýakgaplary, hojalyk tehnikalaryny, öýe gerekli harytlary, gapgaçlary we aňhana esbaplaryny, çaga oýunjaklaryny, sport harytlaryny, saz gurallaryny, mekdep we ofis esbaplaryny, bezeg we ideg kosmetika serişdelerini, hojalyk himiýa önümlerini, awtoulaga zerur zatlary we beýlekileri sargyt edip bolýar.

«Yonekey» mobil goşundysyndan harytlary islegiňize görä, böllekleyin hem lomaý sargyt edip bolýar. Satyn alnan harytlar üçin tölegler Türkmenistanyň milli manadynda bank kartlary arkaly ýa-da nagt görnüşinde kabul edilýär. 100 müňden gowrak ulanyjysy bolan «Yonekey» mobil goşundysy Google Play we AppStore internet dükanelerinde ýükläp almak üçin elýeterlidir.

Taýýarlan: Amanberdiýahy ÝEGENMYRADOW, Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sport žurnalistikasy hünäriniň talyby.

Hytaýda tebigy gazyn sarp edilişi artýar

Hytaý Halk Respublikasynyň Milli ösüş we özgertme komissiyasynyň maglumatlaryna görä, ýurduň ýaşyl ösüş maksatlaryna ýetmek ugrundaky tagallalary netijesinde, 2023-nji ýylyň ýanwar — noýabr aýlarynda Hytaýyň tebigy gaz sarp edilişi dowamly artdy. Maglumatlara görä, şol ýylyň ýanwar — noýabr aýlarynda ýurtda tebigy gazyn sarp edilişi 7,3 göterim ýokarlanyp, 356,61 milliard kub metr boldy. 2022-nji ýylyň degişli döwri bilen deňeşdirilende, diňe noýabr aýynda mawy ýangyjn sarp edilişi 9,4 göterim ýokarlanyp, 34,98 milliard kub metr bolup durýar.

Taýýarlan: Selbi AGALYÝEWA, Türkmen döwlet binagärlik-gurluşyk institutynyň talyby.

Owganystan Özbekistanyň üstaşyr demir ýol gatnawyna bolan çäklendirmeleri ýatyrdy

Özbekistanyň Transport ministrliginiň metbugat gullugynyň habar bermegine görä, Owganystan Özbekistanyň üstaşyr demir ýol gatnawyna bolan çäklendirmeleri ýatyrdy. 26-njy dekabrdan Özbekistanyň ulag ministri Ilhom Makhamow Owganystanyň ulag we raýat awiasiyasynyň başlygynyň wezipesini ýerine ýetiriji Hamidullah Okhonzoda bilen ulag we logistika pudagyndaky hyzmatdaşlygy ara alyp maslahatlaşdy. Owganystan özbek kärhanalaryna öz çäginde üstaşyr geçmek we ikitaraplaýyn gatnaw üçin çäklendirmeleri ýatyrdy. Şeýle-de taraplar 2024-nji ýyldan başlap, halkara ýol ulaglary üçin tölegleri deňlik esasynda kesgitlemek barada ylalaşdylar.

2022-nji ýylyň awgust aýynyň ahyrynda Özbekistanyň ulag ministri Owganystana eden sapary wagtynda ýerli hünärmenler bilen Owganystanyň çäginde üstaşyr gatnaw çäklendirmeleriniň ýatyrylmagy barada pikir alyşdy. Gepleşiklerini netijesinde taraplar üstaşyr ýük ulag-logistika ulgamyny ösdürmek üçin ähli mümkinçilikleri mobilizlemek barada ylalaşdylar.

Birnäçe ýyl ozal Özbekistan günorta haryt eksport ýollarynyň netijeliligini ýokarlandyrmak üçin Günorta koridoruny işe girizipdi. Şeýlelikde, 2021-nji ýylyň noýabr aýynda ilkinji özbek tranzit ýükleri Pakistana bardy we Pakistan tarapy özbek sürüjileri üçin girişi ýeňilleşdirdi. 2022-nji ýylyň mart aýyndan bäri Pa-

kistan özbek alyjylaryna et we beýleki oba hojalyk önümleriniň eksportyny artdyryp başlady. Hindistan hem ilkinji gezek Pakistanyň we Owganystanyň üsti bilen Özbekistana tranzit ýüklerini iberdi. Maý aýynda bolsa özbek harytlary-da bu ugur boýunça eksport edilip başlandy. Bu ugra hyzmat etmek üçin häzirk wagtda Termezde halkara söwda merkezi gurulýar. Halkara söwda merkeziniň ilkinji tapgyry 2022-nji ýylyň ahyrynda işe başlady. Özbekistan — Owganystan demirýol taslamasy amala aşyrylsa harytlary eltmeğiň wagty we çykadjalary ep-esli azalar. Bu ugur boýunça awtoulag ýolunyň hem 2027-nji ýylda ulanylmaga berilmegine garaşylýar.

Taýýarlan: Ahmet AGALYÝEW, Türkmen döwlet binagärlik-gurluşyk institutynyň talyby.

Eýran oba hojalyk önümleriniň eksportyny artdyýar

BMG-niň Azyk we oba hojalygy guramasy (FAO) soňky hasabatynda Eýranyň 2022-nji ýylda oba hojalyk önümleriniň 11 görnüşini eksport etmede dünýäniň iň öňdebaryjy 10 ýurdunyň hataryna girendigini aýtdy. Hasabatda Eýranyň dünýäde azyk üpjünçiliginde möhüm orny eýeleýändigini we dünýäde iň uly azyk eksport edijileriň hatarynda durandygyny görkezilýär. FAO EYR-nyň 2022-nji ýylda dünýäde iň uly injir eksport ediji ýurt bolandygyny we beýleki ýurtlara garanynda, 12 müň tonna ýokary hilli injiri artyk eksport edendigini, ikinji we üçünji orunda bolsa Awstriýanyň we Özbekistanyň durandygyny belleýär. Eýran pisse we hurma eksport etmede 2022-nji ýylda dünýäde ikinji orny eýeledi. Maglumatlara görä, Eýran

2022-nji ýylda 45 müň tonnadan gowrak ýokary hilli pisse eksport eden bolsa, ABŞ 238 müň tonna pisse eksport etdi. 2022-nji ýylda EYR-sy 269 müň tonna hurma eksport etdi, Yrak bolsa 2022-nji ýylda 274 müň tonna hurma eksport etdi. Şeýle hem, Eýran 2022-nji ýylda dünýäde 375 müň tonna garpyz eksport edip, bu ugurda dünýäniň üçünji eksportçysy boldy.

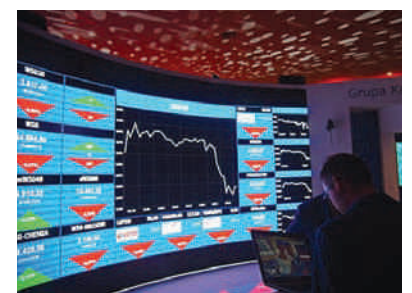

Taýýarlan: Parahat HALLYÝEW, S.A. Nyýazow adyndaky TOHU-nyň mugallymy.

Fransiyanyň gazna indeksi ýyly uly girdeji bilen jemledi

Ýewropanyň gazna indeksleri 29-njy dekabrdaky söwdalary ösüş bilen tamamlandy. Günüň ahyrynda «FTSE 100» britan gaznasynyň görkezijisi 0,19 göterim ýokarlanyp, 7,737,75 bal, «CAC 40» fransuz gaznasy 0,11 göterim ýokarlanyp, 7,543,18 bal, «DAX» nemes gaznasy bolsa 0,14 göterim ýokarlanyp, 16,725 bal gazandylar.

«CAC 40» 2023-nji ýyly 16,5 göterim ösüş, «DAX» 20,1 göterim ösüş bilen tamamlady. Bu indeksler 2019-njy ýyldan bäri iň gowy görkezijiler boldy. «FTSE 100» 2023-nji ýylda bary-yogy 3,8 göterim ýokarlandy. 2023-nji ýylyň dördünji çärýegi şu üç gaznanyň paýnama görkezijileri üçin üstünlüki boldy: «FTSE 100» 1,7 göterim, «CAC 40» 5,7 göterim, «DAX» 8,7 göterim ýokarlandy. Bir aýyň dowamynda görkezijiler degişlilikde, 3,8, 3,2 we 3,1 göterim artdy. Ýewropanyň gazna bazarlarynyň

ösişi bolsa ykdysady çökgünligiň peselmegi bilen bagly boldy. Bu nukdaý-nazardan, Ýewropanyň Merkezi banky tarapyndan pul syýasatynyň ýeňilleşdirilmegine garaşylýar.

Taýýarlan: Allaberdi BERDIÝEW, Türkmen döwlet ykdysadyýet we dolandyryş institutynyň dünýä ykdysadyýeti kafedrasynyň mugallymy, institutnyň ilkinji ýaşlar guramasynyň başlygy.

«L'Oréal»-yň esaslandyryjysy Maýersiň agtygy Fransua Bettankur Maýersi dünýäde 100 milliard dollarly ilkinji zenan bolmagy başardy.

«Yonekey» marketpleýsi Täze ýyl mynasybetli 28-nji dekabrdan başlap, Hytaýdan onlaýn sargyt edilen harytlaryň ählisini mugt eltip berdi.

Biznes reklama

10

www.br.com.tm

Dünyäniň oba hojalygy

2024-nji ýyl üçin dünyäniň azyk bazary boýunça çaklamalar

2023-2024-nji ýyly oba hojalyk möwsüminiň jemleri boýunça dünyäniň azyk senagatynda bugdaýyň we şekeriniň öndürilişiniň birneme azalmagyna, ýagyly ösümlükleriň, et we süýt önümleriniň bolsa artmagyna garaşylýar. Bu barada Özbekistanyň Makrokydsadyýet we sebitleýin gözlegler institutynyň BMG-niň Azyk we oba hojalygy guramasynyň maglumatlaryna salgylanyp taýýarlan çaklamasynda belleniýär.

2023-2024-nji oba hojalyk ýylynyň jemi boýunça alnan bugdaý hasylynyň 758,1 million tonna bolmagyna garaşylýar. Bu görkeziji geçen möwsümden 2,2 göterim azdyr. Emma

bilermenler alnan bugdaý hasylynyň bar bolan zerurlyklary ozalky derejede kanagatlandyrmaga mümkinçilik berjekdigini belleýärler. Dünyä derejesinde öndürilen bugdaýyň möçberiniň azalmagyna Russiýa, Awstraliýa, Gazagystan we Kanada ýaly bu ugurdaky öndürebaryjy döwletlerde 2022-nji ýyldaky rekord görkezijilerden soňra hasylyň belli bir derejede azalmagy täsir eder. Ýöne muňa garamazdan, Argentina, Hindistan we ABŞ-da öndürilýän bugdaýyň artmagyna garaşylýar.

2023-2024-nji ýyly oba hojalyk möwsüminde ýag alynýan ösümlükleriň ýetişdirilýän mukdarynyň ýene-de artyp, 666,7 million tonna ýetjekdigi çaklanylýar. Bu görkeziji ozalky

möwsüm bilen deňeşdirilende, 4 göterim ýokarydyr. Ýag alynýan ekinleriň öndürilýän mukdarynyň ýokarlanmagyna Braziliýada we Argentinada soňanyň bol hasylynyň alynmagy, Ýewropa we Gara deňzi sebitinde günebakaryň hasylynyň artmagy sebäp hökmünde görkezilýär.

2023-2024-nji ýyly oba hojalyk möwsüminde dünyäde şeker önümçiliginiň 2 göterim azalyp, 175,5 million tonna deň bolmagyna garaşylýar. Ählumumy maýlamanyň netijesinde, Braziliýa, ABŞ, Taýland we Hindistan ýaly döwletlerde öndürilýän şekeriniň mukdarynyň azalmagy onuň dünyä derejesindäki hasylyna hem öz täsirini ýetirer.

Et we et önümleriniň dünyä boýunça öndürilen mukdarynyň 2023-2024-nji ýyly möwsüminde 365 million tonna ýetjekdigi çak edilýär. Bu geçen ýyldakydan 0,8 göterim ýokarydyr. Esasan hem, Aziýa yklymynda etiň öndürilişi ýokarlanar. Şeýle-de Günorta Amerika we Ýuwaş ummany sebitlerinde hem et we et önümleriniň öndürilişiniň artmagyna garaşylýar.

Hasabat döwründe dünyä derejesinde süýdüň öndürilişi 950 million tonna ýeter. Munuň özi ozalky ýyl bilen deňeşdirilende, 1,3 göterim artykdyr. Dünyäde süýdüň öndürilişiniň artmagyna Aziýada, hususan-da, Hindistanda we Hytaýda bu ugurda gazanyljak ösüş esas bolar. Şeýle-de Braziliýada hem süýt önümçiliginiň ýokarlanjakdygy çaklanylýar.

Taýýarlan: Selbiniýaz GARAGÖZOWA, Türkmen döwlet medeniýet institutynyň mugallymy.

Organiki gök önümleriň dünyä bazary 2024-nji ýylda 9,12 milliard amerikan dollaryna deň bolar

Dünyäde organiki gök önümleriň bazary zygiderli ösýär. 2023-nji ýylyň jemleri boýunça dünyäde ýetişdirilen gök önümleriň umumy bahasy 8,69 milliard amerikan dollaryna deň bolmagyna, 2024-nj ýylda bolsa bu görkezijiniň 9,12 milliard amerikan dollaryna ýetmegine garaşylýar. Bu barada «Research and Markets» seljerme merkeziniň maglumatlary esasynda «EastFruit» portaly habar berdi.

Hünärmenler organiki gök önümleriň dünyä derejesindäki hasylynyň artmagyny sarp edijileriň saglyk we sagdyn iýmitlenmek boýunça bilimleriniň ýokarlanmagy, daşky gurşaw baradaky aladanyň artmagy we organiki gök önümleriň ösdürüp ýetişdirilmegine berilýän goldaw bilen baglanyşdyrýarlar. Şol bir wagtyň özünde, hünärmenleriň bellemegine görä, geljek 5 ýylyň dowamynda dünyäde organiki gök önümleriň bazary ýylda ortaça 5,1 göterim ýokarlanar we 2028-nji ýylda 11,11 milliard amerikan dollaryna deň bolar.

Taýýarlan: Bahar BEGMURADOWA, TDIM-iň Halkara gatnaşyklary institutynyň 4-nji ýyl talyby.

Russiýada soýa önümçiligi ýokarlanýar

Russiýaly daýhanlar 2023-nji ýylyň dowamynda rekord mukdarda soýa hasylyny almaga başardylar. Has takygy, 2023-nji ýylyň jemleri boýunça Russiýada bu ekininiň 6,7 million tonnasy ýygaldy. Bu görkeziji 2022-nji ýylyň deňeşdirilende, 0,7 million tonna köpdür.

Russiýa Federasiýasynyň Oba hojalyk ministrliginiň maglumatlaryna görä, ýurtda soýa ekilýän meýdanlar soňky 10 ýylyň dowamynda 2,3 göterim artyp, 1,5 million hektar bolanlygyndan 3,5 million hektara çenli artdy. Munuň özi soýa we ondan alynýan önümlere bolan islegiň ýokary bolmagy bilen baglydyr.

Russiýa Federasiýasynyň Oba hojalyk ministrligi 2024-nji ýylda soýa önümçiligini 7-8 million tonna ýetirmegi meýilleşdirýär. Bu bolsa içerki bazary üpjün etmek bilen bir hatarda, soňanyň eksportyny hem ep-esli artdyrmaga mümkinçilik berer.

Taýýarlan: Gurbansoltan REJEPOWA, S.A.Nyýazow adyndaky Türkmen oba hojalyk uniwersitetiniň talyby.

Özbekistan ananasyň importyny artdyrdy

Özbekistan 2023-nji ýylyň ýanwar — noýabr aýlarynyň dowamynda 1,3 müň tonna ananas import etdi. Bu görkeziji 2022-nji ýylyň deňeşdirilende, 594 tonna köpdür.

Özbekistanyň Prezidentiniň ýanyndaky Statistika agentliginiň habar bermegine görä, hasabat döwründe ýurduň ananas importynda esasy orun Hytaýa degişli. Bu ugurdaky sanawyň başyny çekýän Hytaý 2023-nji ýylyň 11 aýynda 756,5 tonna ananasy özbek bazaryna eksport etdi. Şeýle-de sanawyň ilkinji başliginden deňeşdirilende, Gazagystan (280,4 tonna), Kosta-Rika (103,4 tonna), Keniýa (53,8 tonna) we Türkiýe (36,3 tonna) ýaly ýurtlar orun aldylar.

Ýeri gelende bellesek, 2023-nji ýylyň ýanwar

— noýabr aýlarynda Özbekistan umumy bahasy 3 milliard 154 million amerikan dollaryna deň bolan azyklyk önümleri daşary ýurtlardan import etdi.

Taýýarlan: Güljermal BERDINAZAROWA, S.A.Nyýazow adyndaky Türkmen oba hojalyk uniwersitetiniň mugallymy.

Koreýa Respublikasynda 3,7 million tonna tüwi hasyly alyndy

2023-nji ýylda Koreýa Respublikasynda öndürilen tüwiniň umumy mukdary 2022-nji ýylyň jemleri bilen deňeşdirilende, 1,6 göterim azaldy. Ýurduň şu ýyly umumy tüwi hasyly 3,7 million tonna deň boldy. Şaly ekilen meýdanlar bolsa geçen ýyl bilen deňeşdirilende, 2,6 göterim azaldy.

Tüwiniň ýylylyk hasylynyň azalmagy ýurduň Hökümetiniň ýetişdirmek üçin köp wagt we suw talap edýän adaty şaly sortlarynyň ekilýän meýdanlaryny azaltmak boýunça alyp baran syýasatynyň netijesidir. Häzirki wagtda Koreýa Respublikasynda hil, tagam we durnuklylyk taýdan adaty şaly görnüşlerinden tapawutlanýan, has gysga wagtda bişýän we az suw talap edýän «Baro-mi 2» sortuny önümçilige ornaş-

dyrmak işleri alnyp barylýar. Bu ugurda şol sorty ekmek üçin daýhanlara döwlet tarapyndan ýeňillikler berilýär. «Baro-mi 2» adaty şaly sortlary bilen deňeşdirilende, ekini ýetişdirmek üçin howa çykarylýan metan galyndylaryny 36 göterim azaltmaga, ekişden hasylyň ýygalmagyna çenli bolan wagtyň dowamlylygyny 19 gün gysgaltmaga hem-de şala goýberilýän suwy ep-esli tygşytlamaga mümkinçilik berýär. Şonuň üçin hem, ýakyn wagtda bu görnüşüň ýurtdaky adaty sortlaryň ýerini doly eýelemegine we Koreýa Respublikasynda öndürilýän tüwiniň ýylylyk mukdarynyň ýene-de artyp başlamagyna garaşylýar.

Taýýarlan: Ogulbagt GURDOWA, Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sport žurnalistikasy hünäriniň talyby.

Hytaýda rekord mukdarda galla hasyly ýygaldy

2023-nji ýylyň jemleri boýunça Hytaýda ýyganan umumy galla hasyly 2022-nji ýylyň deňeşdirilende, 1,3 göterim ýokarydyr.

AgroXXI.ru internet portalynyň habar bermegine görä, 2023-nji ýylda Hytaýda däneli ekinleriň ekilen umumy meýdany 2022-nji ýyldakydan 636 müň hektar ýa-da 0,5 göterim köpeli, 118 million 969 müň hektara deň boldy. Şol bir wagtyň özünde, 2023-nji ýylda Hytaýda däneli ekinleriň ortaça hasylylygy hem 0,6 göterim artdy. Netijede, ýylyň jemi boýunça ýurtda 695,41 million tonna galla hasyly alyndy. Munuň özi 2022-nji ýyl bilen deňeşdirilende, 8,88 million tonna we 1,3 göterim ýokarydyr. Şeýlelikde, Hytaýda bir ýylyň dowamynda ýyganan galla hasyly boýunça täze rekord görkeziji hasaba alyndy. Bu bolsa dünyäniň azyk bazarynyň durnukly bolmagyna hem oňyn täsirini ýetirer.

Taýýarlan: Arslan AÝDOGDYÝEW, Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sport žurnalistikasy hünäriniň talyby.

2023-2024-nji oba hojalyk ýylynyň jemleri boýunça alnan bugdaý hasylynyň 758,1 million tonna bolmagyna garaşylýar.

Russiýa Federasiýasynyň Oba hojalyk ministrligi 2024-nji ýylda soýa önümçiligini 7-8 million tonna ýetirmegi meýilleşdirýär.

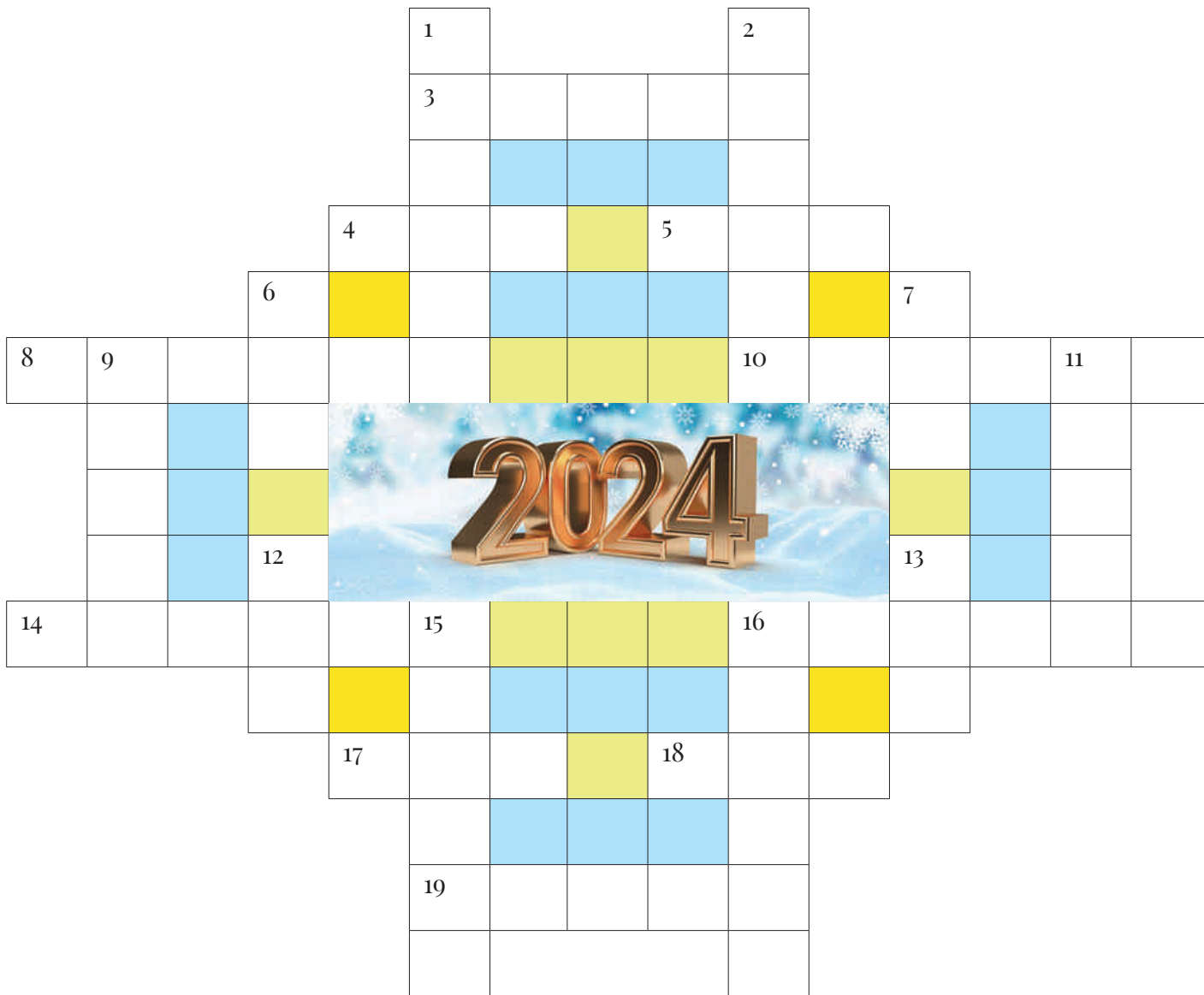
Biznes reklama

11

Gözyetim

www.br.com.tm

● crossword

Sowallar

Dikligine:

1. Bag ösdürüp ýetişdirýän adam. 2. Teatrlarda goýulýan oýunlarda rollary ýerine ýetiriji. 6. Buýruk, höküm. 7. Arap elipbiýiniň on sekizinji harpy. 9. «Altyn alma, ... al» (nakyl). 11. Atyr, müşk. 12. Gyşyň bezegi. 13. Ýazyjy ... Gowşudow. 15. Asuda, parahat, dynç. 16. Gysga göwrümlü kyssa eseri.

Düzen: **Bägül ITALMAZOWA**,
Ak bugdaý etrabynyň 17-nji orta mekdebinin kitaphana müdiri.

Keseligine:

3. Özüni alyp barmakda il içinde oňlanylýan gylyk-häsiýet, edep-ekram. 4. Ilatly ýer, kent. 5. Güýçli ýyrtjy haýwan, hyrs. 8. Ýigrimi kilograma barabar agyrylyk ölçegi (köne söz). 10. Pikir-deş, duýgudaşlyk bildirýän. 14. Nahar-şam taýynlanýan jaý, otag. 16. Birine goýulýan hormat, gadyr-gymmat, edilýän sylag, hezzet-hormat. 17. Bulak, çeşme. 18. Oglana dakylýan at. 19. Hormat-sylag, şan-şöhret, mertebe.

● tynsal

Şem ýanyp gutarmanka...

Bir meşhur dana ädikçi tanşy-nyňkyda myhman bolup düşläp, gijäni onuň ýanynda geçirmeli bolupdyr. Akyldar gije bir çene baran hem bolsa, öçjek-öçjek bolup, ly-pyrdap ýanyp duran şemiň ysýgyna işläp oturan ädikçiniň ýanyna baryp, öý eýesine ýüzlenipdir:

— Gijäni azaldypsyň, şemiňem ýanyp gutaryp barýar. Indi işiňi bes edäýseň bolmaýarmy?

— Şindi şem ýanyp gutarýança ýene-de käbir ýerini düzedip, bejerip ýetişerin-le — diýip, ädikçi jogap gaýtarypdyr.

Şondan üç-dört hepde soň şägirtleri akyldar halypanyň söhbetleriniň birinde

şu sözleri eşidipdirler: «Şem ýanyp gutarýança, ýene-de käbir zatlary düzedip ýetişmek mümkindir».

Şindi biz dirikäk — şem heniz ýanyp durka, biz ýene käbir zatlary düzedip ýetişip bileris. Biz ara tow düşenler bilen ýarasyyp bileris, maşgalada gatnaşyklarymyzy gowulaşdyryp bileris, haýyr-yhsan etmäge ýetişip bileris, dostumyza işiniň ugrukmagynda ýardam edip bileris. Biz häsiýetimiziň üstünde işläp we adalatly bolmagy öwrenip bileris.

Siz öz häsiýetiňizde nämeleri düzetmek isleýärsiňiz? Muny nädip amala aşyryp boljakdygy barada oýlanyň! Şem ýanyp gutarmanka, biz gatnaşyklary-

myzy, dünýämizi, öz-özümizi gowulaşdyrmaga ýetişip bileris.

Taýýarlan: **Hydyrguly ORAZGULYÝEW**,
Aba Annaýew adyndaky
Halkara atçylyk akademiýasynyň jemgyýeti
öwreniş ylymlary kafedrasynyň mugallymy.

Gazetiň geçen sanyndaky crosswordyň jogaplary:

Dikligine:

1. Bag. 2. Şaly. 3. Kary. 4. Nal. 6. Ýa. 7. Do. 9. Adalat. 11. Akmaýa. 15. Ka-da. 16. Adam. 17. Aşa. 18. Şa. 19. Ar. 20. Taý.

Keseligine:

1. Baş. 3. Kyn. 5. Aýzada. 8. Gala. 10. Oral. 12. Dy. 13. Yk. 14. Ak. 16. Aý. 17. Ataş. 19. Adat. 21. Dabara. 22. Ada. 23. Maý.

Şöhle paýlamagyň iki ýoly bar: ýa şem bolarsyň, ýa aýna.

B. Dýubua.

Täze güne täze pikir bilen giriş.

Demokrit.

Bilim adamyny körzehinlilikden, ýagşylyk ezýet çekmekden, anyk netije berip bilmek bolsa şowsuzlykdan halas edýär.

Konfusiy.

Bagtyň ilkinji şertiniň akyldygyna şübhe ýokdur.

Sofokl.

Näme görjekdigiňiz näme gözleýändiginize baglydyr.

J. Lebbok.

Üstünlük isleýän zadyňa gowuşmakdyr. Bagt bolsa eýe bolan zatlaryň gadyryny bilmektir.

B. Dizraeli.

Adamlar köpri gurmaly ýerde diwar gurýandyklary üçin ýalňyz galýarlar.

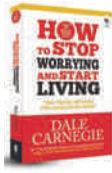
I. Nýuton.

Biznes reklama

12

www.br.com.tm

terjime tekjesinden

Üstünligiň taglymaty

Nädip ynjalysyzygy bes etmeli we ýaşap başlamaly

(Başlangyjy gazetiniň geçen sanlarynda).

Deyl KARNEGI

Terjime eden: Orazmyrat MYRADOW.

24. Siz näme üçin ýadaýarsyňyz we argynlyga nädip hötde gelmeli

Men siziň dykgatyňyza haýran galdyran bir möhüm delili hödürlemekçi bolýaryn: akylyň zähmeti öz-özüňde sizi ýadadyň bilmez. Heňe gelmejek bir patarraky ýalymy? Birnäçe ýyl ozal alymlar ynsan beýnisiniň «işe ukyplylygynyň peselýän alamatlary» duýlup başlaýança, ýagny adalgalardan gaça durup aýtsak, ýadawlyk diýilýän ýagdaý duýulýança, näderejede uzak wagtlap işläp biljekligini anyklamak kararına gelipdirler. İşeň haldaky beýniniň üstünden geçýän ganda asla argynlyk alamatlarynyň duýulmazlygy olary juda geň galdyrypdyr! İş başynda bolan adaty içiniň ganyny mysal alyp görüň, onda «ýadawlyk toksinleri» we pese gaçyşyň döredýän beýleki önümleri näçe diýseň bardyr. Emma Albert Eýnşteýniň beýnisinden alnan gan damjasyny seljerip görseňiz welin, hatda iş gününüň ahyrynda-da-da onda ýekeje ýadawlyk toksinini hem tapmarsyňyz.

Biziň beýnimiz barada aýtmaly bolsa, ol «sekiz ýa-da hatda on iki sagatlyk iş gününüň ahyrynda hem, edil başyndaky ýaly, tiz hem önjeýli» hereket etmäge ukyplydyr. Beýni hiç haçan ýadamaýar. Onda näme üçin biz özümi argyn duýýarkak?

Häzirki zaman psichiatriýasy ýadawlygy psihiki we duýgy şertleriniň döredýänligini nygtaýar. Iň bir hormatlanlyýan iňlis psichiatriýalarynyň biri J.A. Heýfild özüniň «Güýç psihologiýasy» kitabynda şeýle diýýär: «Biziň kösençlik çekýän ýadawlygymyz aglaba halatda psihiki gelip çykyşa eýedir, fiziki argynlyk seýrek bolýan ýagdaýdyr».

Meşhur amerikan psichiatriýa A.A. Brill bolsa özüniň nygtaýan pikirlerinde has-da çuňňa gidýär. Ol şeýle diýýär: «Oturan ýerinde işleýän adamlaryň sezewar bolýan ýadawlygy yüz göterim psihiki şertler sebäpli döredýändir, şeýle diýenimizde, biz, ilkinji nobatda, emosionaly göz önünde tutýarys».

Şeýlelikde, akylyň zähmeti bilen meşgullanýan adamy ýadawlyk duýmaga nähili emosional şertler mejbur edýärkä? Belki, şatlykdyr? Ýa-da kanagatlanma duýgusy bolarmasyn? Elbetde, beýle däl! Bu, ilkinji nobatda, içgysgynçlykdyr, kejkimekdir, gereklenilmelilik we gadyryň bilinmelilik duýgusydyr, şeýle-de, howlukmaçlyk, tolgunma we ynjalysyzykdyr. Şu emosional şertleriň bary ony gurpdan gaçyryýar, dertlemelere uýgun hala salýar, onuň zähmet önjeýliligini peseldýär, ahyr netijede bolsa nerw bozulmasy sebäpli ony düşege örläp goýýar. Emosionalylygymyzyň bedenimizdäki nerw dartgynlylygyna sebäp bolýanlygy üçin ýadawlygymyzy ýatda saklaň!

«Metropolitan» ätiýaçlandyryş kompaniýasy bu ýagdaýy özüniň ýadawlyk hakdaky ýörite broşurasyna belläp geçipdir. Bu ajaýyp kitapçada şeýle diýilýär: «Agyr zähmet dync alyş ýa-da uky bilen saplanyp bolmajak ýadawlygy seýrek halatda döredýändir. Ynjalyksyzyk, dartgynlyk we emosional sarsynlar — ynha, ýadawlygyň üç sany esasy

sebäbi. Mesele beden ýa akylyň zähmeti bilen bagly ýaly bolup görünýän halatlarda, köplenç, şolar sebäpkädir... Ýadyňyzda bolsun, myşsa dartgynly ýagdaýda bolanda, ol işleýändir. Şonuň üçinem gowşasyň, gowuşgyn hala geçiň! Wajyp işler üçin energiýaňyzy aýap saklaň!»

Indi bolsa okamagyňyzy bes ediň-de, özüňizi bir kiçijek synaga salyp görüň! Şu setirleri okaýarkaňyz gözüňizi süzýärsiňizmi? Gözleriňiziň aralygyndaky nokatda dartgynlylyk duýýarsyňyzmy? Oturyşyňyz nähili — kürsüde arkanlygyna ýaplanyp, rahat otyrsyňyzmy ýa öňe eglip, küýkerip otyrsyňyzmy? Ýüzüňiziň myşsallary nähili — dartgynlymy ýa gowşaşan haldamy? Ýatda saklaň, eger siz şu pursatda edil köne esgi gurjak ýaly ýumşajyk, gowuşgyn halda bolmasaňyz, özüňizi nerw hem beden dartgynlygyna sezewar edýänsiňiz. Siz nerw hem beden dartgynlygyna tarap ýolda durasyňyz!

Akylyň zähmeti bilen meşgullanýan çagyrmaz biz näme üçin özümi gerekmejek dartgynlygy sezewar edýäris? Deniel U. Joslin muny şeýle düşündirýär: «Munuň iň esasy sebäbi, meniň pikirimçe, akylyň zähmetiniň ymyr uly yhlas talap edýänligi — ýogsam, onuň ýaramaz ýerine ýetiriljekligi baradaky ählumumy mahsus bolan ynançdan ybarat». Şonuň üçinem ünsümi jemlejek bolup, biz gözümizi süzýäris, gaşymyzy çyýarys, küýkerýäris, umuman, pikirlenmäge hiç hili he-maýaty ýetmejek fiziki tagallalary görmäge myşsallarymyzy mejbur edýäris.

Men size haýran galdyryjy hem pajygaly bir hakykaty açmak isleýärim: ýekeje sentini hem bisarpa harçlamajak adamlaryň millionlarçasyny singapurly ýedi sany serhoş matrosyň bigeleňligi bilen deňeşdirip boljak derejede äsgermezçilik edip, ägirt uly mukdardaky ömür energiýasyny ýele sowurýarlar.

Eýsem, psihiki ýadawlygy nädip hötde gelmeli? Gowşasyň, gowşasyň we ýene-de bir gezek gowşasyň! *Iş wagty gowşaşan halda bolmagy öwreniň!*

«Şeýle aňsatmy?» diýip sorarsyňyz. Ýok. Belki, munuň üçin siz durmuş ýörelgäniňizi özgertmeli bolarsyňyz. Ýöne, her niçigem bolsa, synanyşyp göreňize welin degýär, çünki bu synanyşyk siziň durmuşyňyzy bütinleý üýtgedip biler! Özüniň «Gowşaşmagyň injili» kitabynda Uilyam Jeýms şeýle ýazýar: «Amerikalylara mahsus bolan öte dartgynlylyk, girriklik, gysnanmaçlyk, aşa köp işlemek we şahsyýet gatnaşyklaryndaky bilgeşleýin edilýän gödeklikler ýaramaz endiklerdir — şondan aňry geçýän zat dälidir». Eger aşa dartgynlylyk endik bolsa, diýmek, gowşaşmak hem endik bolmaly-da. Ýaramaz endiklerden bolsa, olary gowy endikler bilen çalyşmak arkaly, saplanmak mümkindir.

Nädip gowşaşmaly? Size beýniden başlamak gerekmi ýa, ilki bilen, nerwini köşeşdirmäge synanyşmalymy? Hiç haýsy hem däl! *Islendik gowşaşmak hadysasy siziň myşsallaryňyzdan başlanýar!*

Geliň, synanyşyp göreliň! Dynclyk halyna geçmegiň mehanizmini has aýdyň görkezmek üçin, geliň, gözleriňizden başlaýyň. Hany, ol öz kürsüsünde gymyldy-hereketsiz oturdyr, ýüzüniň tutuş myşsasy şeýle bir gowşaşan halda bolupdyr welin, aşaky äni sallanyň

kasyna ýaplanýň, gözüňizi ýumuň-da, hyýalyňyzda gözleriňize buýruk beriň: «Rahatlan, köşeş! Gowşaş! Dartgynlaşma, süzülme! Hany, bol, mazaly gowşaş-da, dynjyňy all!» Bir minudyň dowamynda bu sözleri gaýtalaň...

Ýeri, niçik, şeýle maşkyň dowamynda sähelçe sekuntdan eýýäm gözleriňiziň myşsallary size gulak asyp başlaýarmy? Kimdir biriniň görünmeýän eliniň gözleriňizden dartgynlyk tozanyny sylup aýranyny duýýarsyňyzmy? Ha, ynanyň, ha, ynanmaň, hut şu pursatda siz dynclyk halyna geçmek sungatynyň iň bir beýik syryny açyş etdiňiz. Siz bu usuly eňegiňizde, ýüzüňiziň myşsallarynda, boýnuňyzda we eginleriňizde-de synap görüp, soňra bolsa tutuş bedeniňizde-de geçip bilersiňiz. Şeýle-de bolsa, ynsanyň iň möhüm agzasy gözlerdir. Meselem, Çikago uniwersitetinden doktor Edmund Jakobson eger size göz myşsallaryny gerekli pursatda doly gowşaşan hala getirmek başarsa, öz howsalalaryňyzy müdimilik unudyp biljekligiňizi aýdýar! Psihiki dartgynlygy aýrýmakda gözler näme üçin şeýle möhüm orny eýeleýärkä? Sebäbi olar bedeniň sarp edýän tutuş energiýasynyň dörtüden birini özüne alýar. Ajaýyp derejedäki görşe eýe bolan adamlaryň juda köp sanlysynyň «gözüniň ýadaýanlygundan» ejir çekmekleriniň asyl sebäbi hut şundadyr. Olar gözlerine dync berenoklar.

Belli romanyň Wiki Baum çakaga özi üçin iň wajyp durmuş sapagyny beren goja gabat gelendigini gürrüň beripdir. Bir gezek ol ýoluň ugrundan büdräp ýykylypdyr-da, dyzyny hem goşaryny sypjyrdypdyr. Onuň ýanyna ýaş duruşan bir adam gelipdir, soň mälum bolşuna görä, ol ömürboýy sirk masgarabazy bolup işlän eken. Gyzjagazy yerinden turzup, üst-başyny kakyşdyrypdyr-da, şeýle diýipdir: «Sen näme üçin awunanyňy bilýäňmi? Sebäbi sen gowşaşmagy başaraňok! Sen edil jorap ýaly — sary giden köneje bir taý jorap ýaly çeýe bolmalydyň! Ýör, munuň nähili edilýänini men saňa görkezeýin!»

Goja Wiki Bauma we beýleki çagalara nädip öňlügine, zylygyna aşyr atmalýdygyny görkezipdir. Şol bir wagtda-da: «Özüňi köne jorap hökmünde göz önüne getir, şonda hökman gowşaşan hala gelip bilersiň!» diýip, gaýtalamagyny hem goýmandyr.

Siz haçan, nähili şertde isleseňiz hem, gowşaşan hala geçip bilersiňiz. Diňe munuň üçin özüňize aşa agram salmaň! *Dynclyk halyna geçmek — bu hiç hili zomamagyň we dartgynlylygyň bolmazlygydyr.* Rahatlygyň hem gowşaşan halyny pikirini etmäge çalyň! Göz hem-de ýüz myşsallaryňyza dync bermekden başlaň! Içiniňizde: «Köşeş... Köşeş hem gowşaş» diýip erjellik bilen gaýtalaň! Energiýanyň ýüz myşsallaryňyzdan dömüp çykyp, bedeniňiziň jümmüşine gönüýänligini duýuň. Özüňizi edil täze dünýä inen bäbek ýaly gowşaşan halda göz önüne getirliň!

Beýik aýdymçy zenan Galli-Kurçini hut şeýle usuldan peýdalanypdyr. Elen Jepson Galli-Kurçini sahna çykmagynyň önüsyrynda görmegiň özüne miýesser edenligini aýdypdyr. Ol öz kürsüsünde gymyldy-hereketsiz oturdyr, ýüzüniň tutuş myşsasy şeýle bir gowşaşan halda bolupdyr welin, aşaky äni sallanyň

döşüne düşüp duranmyşyn. Ajaýyp derejedäki şeýle maşk oňa sahna çykmagynyň öň ýaýyndaky tolgunmadan, şol bir wagtda-da ýadawlykdan saplanmaga kömek edipdir.

Size gowşaşan hala geçmekde kömegi degjek maslahatlaryň, ynha, birnäçesi:

1. Mümkün bolan her bir amatly pursatda gowşaşan hala geçiň! Goý, bedeniňiz myjarlana köne jorap ýaly bolsun. İş stolunyň bir burçunda hemişe goňrumtyl-melewşe reňkli köne jorap dur. Ony näderejede ýumşak hem çeýe bolmalydygyny özüme ýatlatma hökmünde şol ýerde saklaýaryn. Eger jorap size ýaramaýan bolsa, pişiklerden sapak alyp bilersiňiz. Güneşde meýmiräp ýatan çaga pişigi eliňize alyp görüpmediňiz? Alyp gören bolsaňyz, onuň tutuş bedeniňiň edil öl gazet ýaly aýaňyzdan sallanyň dursy hem ýadyňyzdadyr. Hatda hindi ýogalary hem dynclyk halyna geçmek sungatyny pişiklerden öwrenmelidigini nygtaýarlar. Men ömrümde hiç haçan ýadaw haldaky pişigi görmändim, nerw näsazlygyndan, ukusyzyklykdan, hemişelik ynjalysyzyklykdan ýa-da aşgazan başyndan kösenýän pişigi hem göremok. Eger gowşaşan hala geçmegi pişiklerden öwrenseňiz, belki, siz hem bu dertlere duçar bolman bilersiňiz.

2. Mümkün bolan, ykjam, rahat halda oturyň işlemäge çalyň! Ýadyňyzda bolsun, bedeniň dartgynly halda bolmagy gerdenleriň bogunlarynda agyry-ya hem-de psihiki argynlyk döredýär.

3. Gün içinde üç-dört gezek özüňizi barlagdan geçiriň. «Belki, men bu iş üçin gerekinden artyk yhlas sarp edýändirin? Bu işi berjaý etmek üçin zerur bolmadyk myşsallara dartgynlyk salýan bolarmy?» diýip, özüňizden sorap görüň. Bu size gowşaşmak endigini emele getirmekde kömek eder, Dewid Garold Finkiň aýdyşy ýaly, «psihologiýadan iň gowy baş çykarýanlaryň içinde aglabasy hut şu endiklere eýerýärler» ahbetin.

4. Günün ahyrynda ýene-de özüňizi barlap görüň! Özüňize şeýle diýiň: «Men näderejede ýadadym? Eger ýadan bolsam, bu günün dowamynda meşgul bolan akylyň zähmetim sebäpli däl-de, ony nähili berjaý edenligim sebäplidir». Deniel U. Joslin şeýle diýipdir: «Men iş günümüň önjeýliligini näderejede ýadanylygym bilen däl-de, näderejede ýadanylygym bilen kesgitläýärim. Agşamlyk özümi halys lütüm süýnen halda duýsam we psihiki argynlygym sebäpli gaharlanýanlygymy aňyp başlasam, öten günümüň mukdar babatda-da, hil babatda-da bütinleý netijesiz bolanlygyna düşüňärim». Eger amerikalý işewürleriň her biri Deniel U. Josliniň aýdan sözünüň wajyplygyna düşünsedi, onda kesel, «aşa dartgynlylyk» sebäpli ýüze çykyan ölümler görkezijisi bada-bat ençeme esse peselirdi. Şypahana-larymyz we akylyndan azaşanlara niýetlenen öýler bolsa ýadawlygyň hem ynjalysyzygyň pidalaryndan ýaňa hyň bermezdi.

(Dowamy gazetiniň indiki sanynda).

Gep sözde däl-de, şol sözüň aýdylyş äheňindedir, şol sözüň ulanylyşyndadyr. W. Belinskiý

Agyr iş öz wagtynda edilmedik ýenil işleriň üýsmeginde emele gelýär.

Ž. Ž. Russo

Biznes reklama

13

Gutlag

www.br.com.tm

TÜRKMENISTANYŇ PREZIDENTI SERDAR BERDIMUHAMEDOWA

Çuňňur hormatlanylýan Türkmenistanyň Prezidenti!

**Sizi we Türkmenistanyň halkyny Täze –
2024-nji ýyl mynasybetli tüýs ýürekden gutlaýarys!**

Arkadagly Gahryman Serdarymyz!
Siziň baştutanlygyňyzda bagtyýarlyga beslenýän zamanamyzda
parahatçylyk, abadançylyk hem-de gülläp ösüş hakdaky çyn
ýürekden çykýan arzuwlarymyzy kabul ediň! Size tut ýaly jan saglyk,
uzak ömür, bütin dünýäde uly goldaw tapýan nusgalyk
başlangyçlaryňyzda rowaçlyk arzuw edýäris!

Sizi çuňňur hormatlamak bilen,
«Daşoguzetsüýtsowda» döwlet lomaý-bölek söwda firmasynyň başlygy
Hajmyrat YOLAMANOW.

TÜRKMENISTANYŇ PREZIDENTI SERDAR BERDIMUHAMEDOWA

Çuňňur hormatlanylýan Türkmenistanyň Prezidenti!

**Sizi we Türkmenistanyň halkyny Täze –
2024-nji ýyl mynasybetli tüýs ýürekden gutlaýarys!**

Hormatly döwlet Baştutanymyz! Siziň: «Watan diňe halky bilen Watandyr! Döwlet
diňe halky bilen döwletdir!» diýen parasatly taglymatyňyz bu günki gün içeri
we daşary syýasatyňyzda ägirt uly many-mazmuna eýe bolýar. Size berk jan
saglyk, uzak ömür, ata Watanymyzyň dünýäsiniň rowşen geljeginiň bähbidine alyp
barýan ägirt uly işleriňizde täze üstünlikleri tüýs ýürekden arzuw edýäris!

Sizi çuňňur hormatlamak bilen,
Wakilbazar söwda bazasynyň başlygy
Nazar ATAYEW.

Финансовый гороскоп

с 1 по 7 января 2024 года

Овен 21.03 - 19.04

Овнам в решении денежных задач пригодится не только жизненный опыт, но и шестое чувство. Если сердце будет подсказывать, что та или иная вещь сейчас им не нужна, не стоит слушать посторонних людей или убеждать себя

в обратном. Лучше покупать только то, что одобряет сердце. Астрологи рекомендуют сфокусироваться не на шопинге, хотя тот будет полезен, а на работе и заработке, а также навести порядок в доме, чтобы привлечь финансовые потоки.

Весы 23.09 - 22.10

Весам астрологи рекомендуют не расплываться на несколько дел одновременно. Если в приоритете финансовая сфера, любовные дела лучше поставить на паузу, ограничившись необходимым мини-

мумом. Если Весы возьмутся за работу и наметят какие-то амбициозные планы, то лучше не погружаться в рефлексию относительно прошлых неудач. Страхи и сомнения заблокируют финансовые потоки.

Телец 20.04 - 20.05

Тельцам стоит с первого дня недели, месяца и года, не откладывая в долгий ящик, заниматься делами, покупками, планировать деловые встречи – словом, чем активнее будет их жизнь, тем больше новых возможностей.

Можно смело совершать покупки в интернете, но только со 2 января, когда Меркурий перестанет быть ретроградным. Браться за слишком сложную работу по возможности не стоит: куда полезнее будет отдохнуть.

Скорпион 23.10 - 21.11

Скорпионам предстоит в самом начале 2024 года, вероятно, предстоит отстаивать свои интересы на рабочем месте и в мире финансов в целом. Заключая договоры, важно перепроверять все обязательства

и пункты договора, не боясь задеть партнера: Скорпионы имеют полное право знать, под какими пунктами стоит их подпись. Хорошо пойдут покупки для дома, а также дела, связанные с вкладами и накоплениями.

Близнецы 21.05 - 21.06

Начало прямого движения Меркурия – отличный повод для Близнецов начать заниматься самыми важными финансовыми делами, принимать серьезные решения. Не стоит действовать сгоряча: важно все обду-

мать, если нужно раскошелиться – прицениться и сравнить разные варианты. Продуктивность Близнецов будет расти экспоненциально со 2 января. Это будет время, когда они смогут воспрянуть духом и найти в себе мотивацию.

Стрелец 22.11 - 21.12

Стрельцам на этой неделе можно и даже нужно раздавать долги и займы, оплачивать кредиты. Неделя не должна преподнести неприятных сюрпризов, однако стоит быть настороже: Венера все еще сла-

ба. Сильный Меркурий поможет в любви и финансовой сфере, но работа будет, все-таки, чуть важнее. Вполне вероятно, что шансы на рост доходов существенно увеличатся, так что не стоит сидеть без дела.

Рак 22.06 - 22.07

Ракам стоит распланировать дела на работе, покупки и прочие финансовые задачи по дням недели: в понедельник и вторник лучше заняться базовыми вопросами, актуальными и обязательными,

а необходимые покупки и важные встречи запланировать на конец рабочей недели. На выходных можно смело тратить на развлечения, новую одежду, свидания, активных отдых.

Козерог 22.12 - 19.01

Козерогам астрологи рекомендуют не брать с собой работу на дом, особенно если речь идет о выходных и праздничных днях. Таким образом вряд ли получится сильно увеличить достаток, а вот продуктив-

ность точно снизится: отдыхать сейчас Козероги должны хорошо, набираясь сил. В первые дни 2024 года можно совершать покупки, а можно попробовать минимизировать траты – и тот, и другой выбор будет хорош по-своему.

Лев 23.07 - 22.08

Ничто так не поможет Львам в период с 1 по 7 января как выдержка и спокойствие. Если хвататься за все и сразу, разрываясь между двумя и более задачами, то получится увеличить разве что число ошибок,

но уж точно не сумму на банковском счете с 2 января наступает отличное время для того, чтобы начать что-то новое, перестать сомневаться в себе и попробовать выбрать иной путь к успеху, если предыдущий завел в тупик.

Водолей 20.01 - 18.02

Согласно финансовому гороскопу на неделю, Водолеям пока лучше держать свои планы и амбиции в секрете. Советоваться можно только с самыми близкими людьми, которым можно доверять. Рассуждая о планах во

всеуслышание, Водолеи рискуют проиграть заранее. Меркурий поможет под иным углом взглянуть на ситуацию в сфере финансов: возможно, как раз сейчас люди данного Знака предпримут важный шаг для привлечения богатства.

Дева 23.08 - 22.09

Эксперты Девам поэтапно решать свои финансовые вопросы. В плане покупок не помешает план действий с подробными пунктами, какие вещи в приоритете, где лучше попробовать сэкономить,

какие скидки актуальны и какие подарки на будущие праздники можно купить заранее. Наступает идеальное время для деловых сделок и операций с рекламой, ведь период ретро-Меркурия 2 января наступит конец.

Рыбы 19.02 - 20.03

Время финансовых побед настает и у Рыб. Высока вероятность получения прибавки или повышения по службе, скорее всего, повысится. Психологический микроклимат на рабочем месте пойдет в

рост. На этой неделе можно взяться за нерешенную сложную задачу, либо начать новый крупный проект, запланировать и произвести грандиозную покупку. Период крайне благоприятен для карьерного прорыва.

● финансовый рынок

Пять крупнейших новогодних сюрпризов 2023 года в мире

Инвесторы прожили интересный и запоминающийся 2023 год, который преподнес много сюрпризов, пишет The Economist.

В начале года все ждали рецессии из-за чрезвычайно высоких процентных ставок в экономике, но эти ожидания не оправдались. Были и другие неожиданности. Издание подготовило список из пяти самых интересных в 2023 году.

1. Ставки пошли вверх. А доходность облигаций выросла ещё больше.

Доверие к ФРС оказалось под вопросом в начале года. Американские финансовые чиновники несколько месяцев ужесточали денежно-кредитную политику. Но рынок ждал, что случится что-то, что случайно сломает "ястребиную риторику" главы ФРС Джерома Пауэлла, поэтому не активно покупал бумаги.

Этот случай настал: в марте обанкротился небольшой региональный банк Silicon Valley Bank, что повлекло банкротство еще нескольких. Проблемы банковского сектора не смягчили ФРС, он продолжил заявлять, что ставки в этом году будут высокими, и наконец, рынок поверил словам американского Центробанка, и стал повторять "выше и дольше", что стало их правилом вложения в госбумаги.

После активизации торгов долгосрочная доходность по государственным облигациям

росла все выше. Десятилетние американские казначейские облигации, которые в апреле достигли минимума в 3,2 процента, в октябре превысили 5 процентов, что является самым высоким показателем с 2007 года.

2. Резкое изменение риторики Центробанков опустило доходность

В сентябре глава банка Англии Хью Пилл неожиданно заявил, что ставки не нужно повышать, чтобы сдерживать инфляцию. Доходность гособлигаций резко начала падать: инвесторы, купившие 10-летние долги США, Великобритании и Германии теряют в доходности примерно 1 процентный пункт.

В декабре уже глава ФРС сказала, что идет обсуждение по снижению ставок, которое, возможно, уже произойдет "задолго до того, как инфляция достигнет целевого показателя в 2%". Это стало неожиданностью для инвесторов.

3. Другие рынки проигнорировали колебания процентных ставок

Относительно безопасная доходность вложенных в госдолг США имеет большое значение на стоимость других активов. И резкие колебания по трейдериз должны были привести к соответствующему бурлению всех видов активов. Но этого не произошло: большинство показали хорошую устойчивость и независимость от колебаний аме-

риканского госдолга.

Инвесторы боялись, что рост процентных ставок приведет к риску неплатежа со стороны заемщиков. Но после двух лет роста ставок, уровень дефолта по "высокодоходным" UST составил только 3,8 процента. Это ниже, чем средний долгосрочный показатель в 4,5 процента, или пиковые значения во время кризиса 2009-2020 годов.

4. Американский фондовый рынок увеличился искусственным интеллектом

Фондовый рынок восстанавливался менее заметно, чем биткойн, но и на нем случались удивительные вещи. В 2022 года индекс S&P 500 упал на 19 процентов, но за этот год отыграл почти все потери.

Неожиданным было то, что американские акции в начале года выглядели дорогими, а затем стали еще намного дороже. По избыточной доходности американские акции выглядят дороже, чем когда-либо со времен "пузыря" dot-comов в 1995-2001 годах. Соответственно, чем дороже акции, тем меньше по ним доходность.

Рост фондового рынка произошел на фоне большой любви к искусственному интеллекту (ИИ). При этом, пока что еще прибыль, которую могут получить американские технологические гиганты, не на 100 процентов гарантирована, в

любой момент что-то может пойти не так. Можно сказать, что инвесторы скупают их акции вслепую.

5. Рынок IPO все еще в затруднительном положении

К сожалению многих, рынок первичного размещения акций (IPO) остается умирающим. По оценкам Dealogic, в 2023 году компании, которые вышли с размещением своих акций на бирже, привлекли около 120 миллиардов долларов. В 2022 году привлечение оценивалось в 170 миллиардов долларов, в 2021 году – более 600 миллиардов долларов.

На основе интернет-данных подготовил: **Накабай МЫРАДОВ**, студент Туркменского государственного института физической культуры и спорта.

Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy 2024

Ýanwar						
Du	Si	Çar	Pen	An	Şe	Ýek
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Fewral						
Du	Si	Çar	Pen	An	Şe	Ýek
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

Mart						
Du	Si	Çar	Pen	An	Şe	Ýek
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Aprel						
Du	Si	Çar	Pen	An	Şe	Ýek
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Maý						
Du	Si	Çar	Pen	An	Şe	Ýek
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Iýun						
Du	Si	Çar	Pen	An	Şe	Ýek
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Iýul						
Du	Si	Çar	Pen	An	Şe	Ýek
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Awgust						
Du	Si	Çar	Pen	An	Şe	Ýek
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Sentyabr						
Du	Si	Çar	Pen	An	Şe	Ýek
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Oktýabr						
Du	Si	Çar	Pen	An	Şe	Ýek
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Noýabr						
Du	Si	Çar	Pen	An	Şe	Ýek
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Dekabr						
Du	Si	Çar	Pen	An	Şe	Ýek
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

BAÝRAMÇYLYKLAR WE BELLİ SENELER

1-nji ýanwar – Täze ýyl;
27-nji ýanwar – Watan goragçylarynyň günü;
18-nji fewral – Türkmenistanyň diplomatik işgärleriniň günü;
8-nji mart – Halkara zenanlar günü;
21-22-nji mart – Milli bahar baýramy;
7-nji aprel – Bütindünýä saglyk günü;
Aprel aýynyň soňky ýekşenbesi – Türkmen bedewiniň milli baýramy;
9-njy maý – 1941 – 1945-nji ýyllaryň Beýik Watançylyk urşunda Ýeňiş günü;
18-nji maý – Türkmenistanyň Konstitusiyasynyň we Türkmenistanyň Döwlet baýdagynyň günü;

25-nji maý – Aşgabat şäheriniň günü;
Maý aýynyň soňky ýekşenbesi – Türkmen halysynyň baýramy;
1-nji iýun – Çagalary goramagyň halkara günü;
3-nji iýun – Bütindünýä welosiped günü;
5-nji iýun – Daşky gurşawy goramagyň bütindünýä günü;
12-nji iýun – Ylymlar günü;
27-nji iýun – Medeniýet we sungat işgärleriniň hem-de Magtymguly Pyragynyň şygryýet günü;
1-nji sentýabr – Bilimler we talyp ýaşlar günü;

27-nji sentýabr – Türkmenistanyň Garaşsyzlyk günü;
1-nji oktyabr – Ýaşulularyň halkara günü;
6-njy oktyabr – Hatyra günü;
10-njy oktyabr – Türkmenistanyň saglygy gorayyş we derman senagaty işgärleriniň günü;
Oktýabr aýynyň soňky ýekşenbesi – Türkmen alabaýynyň baýramy;
3-nji noýabr – Gurluşyk we senagat toplumynyň işgärleriniň günü;
Noýabr aýynyň ikinji ýekşenbesi – Hasyly toýy;
12-nji dekab – Halkara Bitaraplyk günü;

14-nji dekab – Nebitgaz senagaty we geologiya işgärleriniň günü;
21-nji dekab – Türkmenistanyň ilkinji Prezidenti S.A.Nyýazow (Beýik Saparmyrat Türkmenbaşy) ýatlama günü;

Oraza baýramy – Oraza baýramynyň anyk senesi her ýyl Türkmenistanyň Prezidentiniň Permany bilen kesgitlenilýär;

Gurban baýramy – Gurban baýramynyň anyk senesi her ýyl Türkmenistanyň Prezidentiniň Permany bilen kesgitlenilýär.